

SLOVENSKI INFORMATIVNI LIST V AVSTRALIJI. SYDNEY, MELBOURNE, ADELAIDE, PERTH, BRISBANE, HOBART. ★ Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

NOVI SV. OČE JANEZ XXIII POZDRAVLJEN

KONKLAVE KARDINALOV, ki se je sešel v soboto 25. oktobra, je šele po enajstem glasovanju naslednji torek objavil, da je izvoljen nov—papež Janez XXIII. Kot blisk se je raznesla novica po vsem svetu.

Svet seveda ni vzel novice samo z veseljem na znanje, začel je tudi takoj razglablјati okoliščine teh papeških volitev in napravljati bolj ali manj posrečene zaključke. Zakaj je bilo treba tolikokrat glasovati, zakaj so izvolili tako starega papeža zakaj si je privzel tako ne navadno ime . . .

Za verne katoličane je vse to zelo malo važno, poglavitno je, da imamo v svoji Cerkvi novo glavo, ki bo z vodstvom Kristusove črede poprijela tam, kjer je moral prenehati blagopokojni Pij XII.

Kdo in odkod je novi papež?

Kot kardinal je bil znan pod imenom Angel Jožef Roncalli in je bil zadnjih pet let beneški patriarh prav tako kot sv. Pij X., preden je postal papež.

Njegov oče Janez je bil preprost kmet v vasi Sotto il Monte ne da-

leč od Milana. Dnevno časopisje je te dni prineslo slike papeževih bratov, ki še zdaj kmetujejo prav tam, kjer je bil papež rojen. Bil je najstarejši od 13 otrok. Zelo zgodaj je začutil v sebi poklic za duhovnika in se ga oprijel z vso vneto. Od njegove nove maše je poteklo že več kot 54 let.

V teh dolgih letih je imel zelo različne duhovniške službe. Bil je kaplan, profesor, škofov tajnik, nadškof, apostolski delegat v Bolgariji, Turčiji in Franciji. Končno kardinal in patriarh v Benetkah.

Po vsem tem se ni čuditi, da je močno razgledan mož, ni samo globoko pobožen in učen, videl je mnogo sveta in pozna ljudi. Odlično se je obnesel tudi kot diplomat. V svojih diplomatskih službah ni imel uspehov le v odnosih do raznih državnih vlad, navezal je odlične stike tudi z vzhodno Cerkvijo in njenimi predstavniki.

Čeprav se je korak za korakom dvigal na visoka mesta, te dni celo ves svetni tisk močno poudarja, da je zmerom ostal „ljudski človek“ in se rad pomeša med preprosti

narod, če mu je količkaj mogoče. Njegova vrata so bila vedno odprta vsem brez razlike stanu in veljave v svetu. Zelo splošno ga smatrajo za popolnoma primerne naslednika velikega Pija XII.

Precej se javljajo mnenja, da je Janez XXIII. zgolj nekak „prehodni“ papež.

Predvsem naj bi bila njegova naloga, pravijo, da imenuje nove kardinale, saj jih zdaj skoraj 20 „manjka“. Seveda bo moral tudi ostale tekoče cerkvene posle voditi, dokler bo nosil tiaro, kaj veliko novega se pa baje od njega ne pričakuje.

Star mož je in bo pač kmalu dal prostor drugemu, ki bo mlad, podjeten, čil in — ne Italijan . . .

Tako in podobno ugiba svet. Naj le saj je zanimivo. Kako pa v resnici bo, prepustimo Bogu, ki se ne meni za ugibanja ljudi, ampak vlada po svoje. Benetke so pred dobrimi 50 leti dale Cerkvi papeža, ob čigar nastopu je svet tudi močno ugibal. Le tega ni uganil, da bo Jožef Sarto v tako kratkem času postal ne samo eden najodličnejših papežev, ampak celo — SVETI PIJ X.

Papežu Janezu XXIII. sinovski pozdrav in otroška vdanost!

SAMI SVA

Ena mojih želja:
da bi ti gabri svetli ostali
v višnjevi kopreni neba.

Ne bom se mogla več vrniti
do ograde. Do bele ograde
sredi robidnih meja.

Bolečina je dvojna. V meni
umirajo
sanje, kot upehan pogled brinovke
tu. Sredi robidnih meja.

In sami sva, moja Marija.
Povej, ali v usako noč
in v usak brezupen, truden večer
posveti zarja, v bedo srca?

Jesen

Vinski mošt kipi.
Jesen rumeni.
Mrtvo listje
pada z drevja,
tone v grob.
Veter poje:
„Miserere . . .
Mili Bog,
usmili se . . .“
Prešerni živimo,
v solzah zorimo,
zadnja jesen
plaši naš sen.

Mivan.

LETNIK 1958 ZAKLJUČEN

Pričujoča številka je dvojna — za november in december 1958.

Čeprav je naš list izšel v tem letu samo desetkrat, smo vendar dali vsega skupaj 104 strani — ker je list večkrat izšel na 12 straneh. Mogli smo se držati načrta, izrečenega v „kampanjskem“ letu. Hvala Bogu in zvestim plačnikom, ki so darovali tudi v Sklad.

Poleg tega je bilo letos več branja v listu, ker nismo prinašali trgovskih oglasov. Dali smo torej več kot je bilo obljubljen.

Naslednja številka izide pred Božičem v NOVI OBLEKI IN DRUGAČNI OBLIKI. Veljala bo za BOŽIČNO ŠTEVILKO, čeprav bo januarjska 1959.

Poslali jo bomo vsem, ki so LETOS dobivali list.

Po novem letu bomo pošiljali MISLI samo tistim prejemnikom, ki bodo do takrat imeli plačano naročnino za leto 1958.

Zato kličemo ponovno in zadnjič v tem letu:

PORAVNAJTE NAROČNINO

VELIČANSTVENO ŽIVLJENJE V KRATIH STAVKIH

(V spomin Piju XII.)

PAPEŽ PIJ XII., POGLAVAR KATOLIŠKE CERKVE in pogumni voditelj božjih križarjev skozi skoro 20 let, najviharnejših za sodobno človeštvo, najusodnejših za naš narod, bo v svetovni in cerkveni povestnici deležen zgodovinske nesmrtnosti kot eden najpomembnejših papežev v dolgi vrsti 262 naslednikov sv. Petra.

Rožnovensko nedeljo dne 5. oktobra je Bog odmeril neumornemu „angelskemu pastirju“ za njegovo poslednjo sv. mašo, za zadnje izvrševanje cerkveno-vladarskih poslov, za zaključno avdienco 2000 pravnikov, zbranih na kongresu v Rimu. Potem je neugnano delavni „letoviščar“ v papeški vili Castel Gandolfo pozvonil svojemu zdravniku in ga naprosil za splošen zdravniški pregled. Ob zori „velikega tedna trpljenja“, v ponedeljek, se je zdravnik po opravljeni dolžnosti pomudil pri svojem visokem pacientu, ki je nenadoma prebledel. „Kaj se dogaja? Ne morem jasno videti. Vse mi postaja motno pred očmi ...“

Zdravnik je postregel papežu, ki je omedlel v nezavest. Sicer si je zopet opomogel in prejel sv. obhajilo, ki je bilo že popotnica. Prosil je, naj mu predložijo „najnujnejše cerkvene zadeve“. Odgovor, češ da ni trenutno nič nujnega, je zavrnil: „Kaj pravite? Nemogoče je, da bi Cerkev ne imela važnih zadev!“

Popolnoma predan volji božji si je želel hitro umreti, da bi njegova bolezen ne zadrževala cerkvenih poslov. Tako svaj si moremo razlagati njegove besede: „Molite, mo-

lite, da se bo za Cerkev obžalovanja vredno stanje končalo“.

Ko so ga mazilili s svetim bolniškim oljem, je šepetaje prosil: „Prepeljite me v Rim ...“

Želel je umreti doma. Toda njegovo stanje prevoza ni dovoljevalo. Ponovno je prosil za sv. obhajilo, pa ga ni mogel več prejeti, že vdruživ se je onesvestil. V jutranji zori naslednjega četrtega se je njegova duša prebudila v blaženo večno življenje. Z molkom okoli prstov, s križem zveličanja na prsni, obdan od neutrudnih molilcev v palači in v cerkvah širom po svetu — tako je Oče vseh pravovernih kristjanov izdihnil ...

„Evgen, Evgen, Evgen!“

Tako je trikrat zaman poklical s krstnim imenom preminulega kardinal Tisserant, trikrat se je s kladivom dotaknil bledéga čela. Potem je ugovoril: „Vere Papa mortuus est — papež je resnično mrtev“. Nato mu je snel z mrtve desnice ribiški prstan, ki so ga nešteti milijoni katoliških in nekatoliških romarjev v najgloblji predanosti tolikokrat poljubovali.

Prišel je čas, da so prečitali in objavili uradni mrliški list:

„Najvišji duhovnik papež Pij XII. je mrtev. Bil je najbolj cenjen in spoštovan mož na svetu, eden največjih papežev stoletja. Sveto je preminul ob 3.52 zjutraj 9. oktobra 1958. Evgen Pacelli se je rodil 2. marca 1876. Za papeža so ga izvolili 2. marca 1939 z imenom Pij XII. Dovšil je torej 82 let, 7 mesecev in 7 dni. Njegovo papeževanje je trajalo 19 let, 7 mesecev in 7 dni. Katoliška cerkev in vesoljni svet — za oboje je papež izčrpno žrtvoval svoje izredne duševne zmožnosti, svoje srce in svoje delovanje — se žalujoča klanjata ob njegovem truplu in spominu v znak hvalečnosti za ogromni in uspešni trud pokojnega, da zopet uveljavi med ljudmi, otroci božji, oblast pravice, postave in miru. Naj se dvigajo enodušne molitve iz src vseh vernih kristjanov za mir njegovi vzvišeni duši, ki je danes odhitela v večno blaženost!“

Ta proseči poziv je naletel na enodušen žalni odziv pri najvišjih predstavnikih narodov, verskih skupin, radijskih postaj, televizije, svetovnega tiska. Žalne božje službe in spominske slovesnosti so nas vse zajele, zvonovi so žalostno pritrkavali in z njimi naša srca. Vsi katoliški kristjani — 484 milijonov nas štejejo — smo bili prijetno iznenadeni ob tem vsesplošnem sozljaju in izredni pozornosti. Prav smrt miroljubnega Pija XII. je zopet mogočno izpričala, kako močan more biti kljub vsem razlikam vesoljni duh bratstva in ljubezni, ki žubori iz vere v Boga in Kristusa.

Glas angleške kraljice Elizabete II.: „Globoko sožalje navdaja mene in vojvodo ob poročilu o smrti

njegove svetosti papeža Pija XII. Žalostni dogodek mi obnavlja spomin na srečanje s papežem 1951 in njegove izredne dobrotljivosti do vojakov Commonwealtha med vojnimi leti v Italiji.“

Brzobjav U.S. prezidenta Eisenhowerja: „Njegovo življenje je bilo popolnoma predano pobožnosti do Boga in službi do bližnjega. Nepristransko in neustrašeno se je stalno potegoval za pravičen mir med narodi sveta. Mož globoke uvidevnosti je korakal z naglo menjajočim se vesoljstvom, toda nikoli ni izgubil izpred oči večnostnega cilja človeštva.“

Besede francoskega državnega predsednika Coty-ja: „Njegovo poslanstvo je našlo priznanje in občudovanje vseh, ki si prizadevajo za vzor miru in pravice.“

Španski zunanji minister Maiz priznava: „Njegov nadčloveški trud za pravičen mir je priboril Cerkvi boljše razumevanje tudi med zelo odmaknjenimi skupinami.“

Nemški kancler dr. Adenauer obžaluje papeževo smrt kot „zelo težko izgubo za vse človeštvo in še posebej za nemški narod.“

Avstrijski kancler dr. Raab ugovarja: „Svet je izgubil moža, predanega miru in dobrobiti človeštva.“

Avstralski Prime Minister Mr. Menzies nam je govoril na radio: „Pij II. ni bil le nad vse ljubljani voditelj svoje Cerkev po vsem svetu, marveč je bil v vsakem oziru zelo vzvišen mož. Mnogo sto milijonov ljudi je cenilo in priznavalo njegovo delovanje tudi izven njegovega verskega občestva. Kot duhovnik, filozof, voditelj, kot mož izrednih spretnosti in vrlin, bo papež dolgo živel v častnem spominu.“

Dalje na str. 8

Nadaljevanje

ZUPNIK SE JE DO KRAJA ZRESNIL in skoraj slovesno govoril:

„Draga moja, resnična vera, nadnaravna vera ni nekaj, kar človek sam dožene. Ni zgolj dognanje naše glave in pristanek naše volje. Je v prvi vrsti dar božji. Z drugo besedo: milost! Za prejem in sprejem milosti mora biti v človekovi notranjosti neko razpoloženje. Prav gotovo je očiten preganjalec vere v Boga dovolj slabo razpoložen za prejemanje milosti. Toda ko razmišlja o tem, kako bo iz src ljudi pregnal Boga, mora vendar — hočeš nočeš — misliti nanj, namreč na Boga, pa četudi s sovraštvom. In ko se njegova misel bavi z Bogom, ostane možnost, da se mu nekoč vsaj od daleč razodene, da je misel na preganjanje Boga v resnici — nesmisel. V njegovi notranjosti vsaj za kak trenutek nastane razpoloženje, da more Bog poseči vmes s svojo milostjo. Tako se da razumeti, da je Bogu znosnejši očiten preganjalec kot ... kot ...“

Župniku se je za hip zataknilo, da ni našel prave besede.

„... kot kdo?“ je planil profesor. „Kot prikrit preganjalec, kali?“

„Kot tak“, je nadaljeval župnik, „ki se za Boga sploh ne meni, češ naj bo ali ne, kaj mene briga! Jaz hodim svojo pot, Bog pa, če je, naj hodi svojo. O duši takega človeka res ni upati, da bi se kdaj našel v njej prostorček, kamor bi Bog obesil košček svoje milosti. Zato

STRPNOST IN VERA

P.B.A.

se ni čuditi, da Bog takega prepusti njemu samemu. Ali da se vrnemo k besedam Pisma — ga izpljuje iz svojih ust“.

Vsi so zamišljeni obmolknili. Čez čas je župnik zaprašal:

„Logično, gospod profesor, ali nelogično?“

„V tej luči — če je res luč — ne zanikam“.

„Seveda je luč, pa še kakšna!“ je vzkliknila gospa vsa navdušena. „Ne spomnim se, da bi bila kdaj kaj takega v cerkvi slišala“.

„Ha, hal“ se je porogljivo smejal profesor. „Kolikor si ti v cerkvi slišala, bi šlo vse na košček papirja v velikosti moje vizitke“.

Gospa je zardela, pa ji ni bilo do zadržavanja. Zelo resno je rekla:

„Dragec, tvoj ha ha se je glasil tako votlo, da se je čisto jasno slišalo, kako je ponarejen. Le priznaj, četudi ne tu pred župnikom, da je razlaga o milosti in veri tudi tebe globoko prijela. Ko se boš nehal ponarejati, pride še kaj drugega“.

Ni bilo videti, da je imel profesor pripravljen odgovor, vendar je gospa dvignila roko, kakor da ga hoče zadržati. Obrnila se je k župniku:

„Zdaj razumem tudi neko drugo uganko. Oni dan sem imela versko debato s prijateljico, trgovčevu

ženo, ki mi je zamašila usta z naslednjo pripombo: Pojdi, pojdi, je rekla. Če bi bil Bog in bi bila vera vanj potrebna, bi ne pustil na svetu živeti toliko različnih veroizpovedi ali religij, kakor navadno pravimo. Dovolil bi samo eno, ki bi bila prava, krivoverce bi pognal s tega sveta ...“

„Tak zdaj že vse mesto spreobračaš, ne samo mene“, je je spet ponagajal profesor.

„Grizeš me, dravec, pa nič za to. Pohvaliti te moram, da ta opazka ni imela s seboj tvojega zmago-slavnega ha ha. Boš že počasi doumel, da s svojim ha ha presneto malo razložiš. Toda kaj sem hotela reči? Tista uganka je zame rešena. Pripadniki raznih ver, če jim je res kaj za vero, se po svoje le bavijo z Bogom. Zato jih Bog ne izpljuje. Utegnejo še postati dovetni za milost prave vere. Ali je uganka prav rešena, g. župnik?“

„Nagrado zasluži. Dostavim lahko še to: Če so iskreni v svojem vero-vanju, jim je dana celo možnost, da se v svoji lastni veri zveličajo. Milost dela čudeže, zato ne smemo nikogar naprej obsoditi in misliti, da je že pogubljen ...“

„... razen mene, kali?“ je planil profesor in se še vedno samozadovoljno muzal.

„Zmerom manj mislim tako, gospod profesor. Prav za prav pa sploh nisem nikoli mislil“.

„Če pa pravite, da me je Bog že davno izpljunil! Kakšna logika!“

Župnik je hotel nekaj reči, pa je gospa dvignila roko:

„Naprej ti sam pazi na logiko, dravec! Spomni se, kako si mi lepo povedal, po kakšni poti sta prišla z župnikom do besede o izpljunjenju iz božjih ust. Nase si jo obrnil sam, ker te je zapekla, čeprav nočeš priznati. Ni je župnik nate obrnil. Zapekla te pa je — zdaj to razumem — ne po logiki, ampak po milosti božji. To ti rečem zato, ker je zapekla tudi mene in sem takrat mislila, da je to logika. Zdaj vem — bila je milost“.

Župnik je nalahno prikimal in se zamislil. Tudi zakoncema je zastala beseda. Čez čas je rekel profesor:

„Draga moja, zdaj smo zašli v prav pravcati misticizem. Tu nima besede znanost s svojimi zaključki. Temu razglabljanju ne morem slediti. Kam smo zašli!“

„Gospod profesor“, je rekel župnik, „zašli nismo prav nič, to mi lahko verjamete. Toda o tem morda spet kdaj pozneje. Res pa je, da sem vam dal ono knjigo z drugačnim namenom. Vaš ugovor razumem. Knjiga obravnava zgolj odnose med vero in znanostjo. Ali želite morda gledati tega kaj reči?“

„Dovolita“, se je vmešala gospa, „dovolita, da najprej jaz povem, kaj sem iz tiste knjige zajela“.

(Dalje.)

PISEM, KOT NAREKUJE NOTRANJI GLAS

ZASE PISEM IN ZA TISTE, ki mislijo, da je cerkev le za pravične, ne pa tudi za grešnike...

V mladih letih, ko je bilo v Evropi prav moderno živeti brez Boga, sem tudi jaz šla včasih nemesto k maši — na izlet. Pač z izgovorom, da je cerkev le za stare ženice. Upam, da je do mojih „starih let“ še daleč, življenje pa me je skozi težka vojna leta marsikaj naučilo, s čemer se v mladosti „nisem imela časa“ ukvarjati. Saj menda tiste čase v Ljubljani ni bilo plesa brez mene.

Človek obrača, Bog obrne. Še vedno rada zaplešem, nič ne bom tajila. Toda prav tako si želim, da bi nobenega „romanja“ ne bilo brez mene. Saj vedno bolj spoznavam, da cerkev ni le za pridne „stare ženice“, ampak predvsem za grešnike in to neglede na starost in spol. To spoznanje je nanovo dozorevalo v meni ob našem romanju v St. Marys.

Sedela sem blizu vrat. Vsakokrat, ko sem začula korake zapoznelih romarjev, mi je srce močnejše zabilo. Počasi smo cerkvico skoraj napolnili. Pri srcu mi je bilo, kot že dolgo ne. Bil je krasen dan in cerkev je plavala v soncu. Poredni ptički so si izbrali prav patrovo pridigo, da so nam skušali dokazati, kakšen prijatelj jim je bil sv. Frančišek Asiški. Kaj vse so počele te naše lastavice! Spreletavale so se ob oltarju in tik nad pridigarjevo glavo, cvrčale na ves glas, kakor bi hotele njegovo besedo zadušiti. Kakor je bilo ljubko, je tudi izvabljal pridružen smeh.

Pred menoj je sedela lepa drobna punčka in se pridno ozirala okoli sebe. Spet in spet se je s svojimi velikimi očmi zazrla vame, da mi je postajalo topleje in topleje pri srcu.

Mislila sem si: Blaženi ptički in otroci! Njim je ves svet kot cerkev. Slabih nagnjenj ne poznajo. Mi pa prinašamo v cerkev bremena svojih zmot in jih tam odlagamo.

Po pridigi smo zapeli litanije. Avstralska cerkev je odmevala od naših pesmi. Več ko enkrat se mi je naredil „vozel v grlu“. Kako lepa je naša skupna peta molitev! Osvobodi srce vsega okovja in prinese tisto sproščenost, ki je tudi nam tako potrebna. K cerkvi smo prihajali posamič in v skupinah ožjih znancev, prav tako pozneje odhajali. Pete litanije so nas po-

vezale v eno željo: da bi se rešili svojih nadlog in vsak po svoje našli pravo pot.

Ob spremljavi harmonija smo menda res prav krepko zapeli, da je odmevalo po trgu pred cerkvijo in privabilo med nas nekaj tujcev. Sredi litanij je pokleknil v klop pred menoj visok koščat sivolas mož, Irec se mi je zdel. Začudeno se je oziral na levo in desno, lovil je zvok neznanih besed. Potem si je z žuljevimi prsti otrl solzo. Ugibal sem, kako ga je bilo zaneslo med nas. Morda je šel to nedeljsko popoldne sam samcat na sprehod v park poleg cerkve, pa ga je naša pesem privabila noter... in ni bil več tako sam...

Boste rekli: kako je neki ta ženska molila, ko so takole „romale“ njene raztresene misli? Sončne žarke je štela, ptički so jo zabavali med pridigo, otroške oči je občudovala, s pevci je tekmovala — kje je našla čas za molitev?

In vendar si drznem reči: Molila sem kljub vsemu! Že med procesijo, ki se je vila okoli cerkve in nam naštevava skrivnosti rožnega venca. Srce me molilo in usta, čeprav so oči videle, kako so dečki, noseči Marijino bandero na čelu procesije, enkrat ali dvakrat skoraj zgrešili smer. To me je zabavalo, da me je sililo k smehu... In še nekaj sem videla. Ko je procesija končno zavila v cerkev, se je prav vsak na pragu ozrl, da bi videl, koliko jih je še zunaj. Torej smo vsi imeli eno in isto željo: da bi nas bilo čim več!

Ko pišem, mi prihaja na misel vprašanje: Le čemu pišem? Morda kar sama zase, da dam duška občutku sreče, ki sem jo na romanju doživela. Morda zato, da bi kdo bralcev, ki živi kje daleč osamljen, vsaj v duhu mogel poromati z nami in podoživeti, kar v resnici doživljamo mi.

Končno pa — saj nismo samo molili. Ko je pater požegnal rožne vence, smo se počasi zbrali v dvorani ob cerkvi. G. Šustar je naravnal gramofon, da je zapela s plošč domačca muzika, romarji smo odprli košare s prigrizki, Peter je postregel žejnim. Nekaj parov se je zavrtele, spočetka nekam plašno, pa le zakaj? Saj ima Bog rad vesele ljudi. Zunaj pod okni so se poskušili v balinanju — Ludvik Dekleva je trosil „šiške“ kot bi trl orehe. Pozneje, ko je že večina odšla, sta Ludvik in Jože zapela nekaj duetov — le škoda, da nista bila „na programu“ takoj od začetka! Drugič se mora to preurediti!

Konec na str. 5

ROŽNOVENSKI KRALJICI

(V spomin na romanje v St. Marys)

Brez greha si izvirnega — EDINA!
Spočela čista od Duha si Sina,
v nosečnosti trpelaj si — Devica...
Nad Sadom tvojim zvezda repatica
oznanila nevrednemu je rodu:
„Brezmadežna rodila je Gospodu!”

Predano, Dekla, v templju darovala
si Dete. In brez njega si ostala,
da našla si (spet v templju) — Učenika...
Le smrt ti ga — sveta Održenika —
v naročje materinsko je vrnila,
ko si nad Sinom mrtvim se solzila.

Vstajenja dan si doživela, Mati
in hči in zaročnica hkrati,
potomka Eve, cvet iz Nazareta...
Prečista za trohno groba — Vzeta
v nebesa si — Kraljica Rožnovenska,
up narodov, zavetnica slovenska.

Izmij, posoda božnjega Imena,
z nas prah, ki siplje zvezda ga strupena
med naše v krvi razdvojene vrste...
V pest trdo stisnjene razkleni prste
v pozdrav miru, razkuj duha železje!
Marija, daj — odpri nam pot na BREZJE!

Pavla Miladinovič.

DOBER DAN, OTROCI MOJI!
Čeprav smo nekaj časa že daleč drug od drugega, ne smete misliti, da sem pozabila na vas. Tudi za ta mesec pošiljam povestico, ki ima naslov:

Pip in Pižo

Pip je bil piščanček, Pižo pa maček. Zdaj pa poslušajte!

Pip je bil že ves nemiren, ko je komaj zlezal iz lupine. Ni se rad stiskal pod peroti svoje matere koklje. Že čez tri dni se je odpravil na ogled po dvorišču in vrtu. Kokošnjemu rodu je bilo sicer prepovedano hoditi tam okoli, pa Pip se za prepoved ni menil. Velikega deževnika, ki se mu je zapletel med nožice pri jagodni gredici, se ni ustrašil. Še sosedovega psa in hudobnega petelina se ni bal. Koracal je po dvorišču in vrtu, kakor da je vse njegova last.

V začetku je šlo vse po sreči. Pip se je spoznal z majhnimi račkami, ki so se pri starem koritu učile plavati. Sprijaznil se je z vrabci, ki so se zbirali v prahu na stranskem dvorišču. Neki dan je spregovorila Pipova mama:

„Pip, Pip, prišel bo dan, ko ti jo bo nekdo zagodel. Danes si bil zopet na vrtu. Ne poslušaj mojih besed in palice se ne bojiš. No, ko boš srečal Pižo, bomo videli, kako se bosta pogledala.”

„Kdo je Pižo?” je vprašal Pip.
„Velik maček je. Lani je pojedel

KOTICEK NAŠIH MALIH

točno pet takih piščančkov, kot si ti. Zato mu jih je gospodinja dobro naložila, pa sedaj ne sme zahajati semkaj. Če mu pa stopiš pred oči na onem dvorišču, ne bo ostalo od tebe prav nič.”

Pip se je čudil, zakaj neki naj bi ga Pižo pohrustal. Saj je vendar toliko okusnih črvov na vrtu. In se je odločil, da se bo pomeril z mačkom Pižom. Zmuznil se je skozi špranje v vrtni ograji, pretaknil vse stezice in kotičke na oni strani, mačka pa ni mogel najti. Ko se je bil že napravil, da se vrne domov, je pa nepričakovano srečal Piža.

Pižo je bil životen in je mogočno privzdigoval košati rep. Na prsih je imel belo liso in oči so mu sijale kot dva žareča oglja. Pip se je prvi trenutek ustrašil. Potem si je dejal:

„Največji junak sem v našem kurniku, pa bi se mačka bal!”

Stopil je mačku naproti, se mu poklonil in rekel:

„Dober dan, gospod Pižo!”

Pižo je bil tako presenečen, da se mu je dlaka nasršila, muštace so se mu postavile pokonci in tako strašno je zarenčal, da je Pipu zledenela kri. Toda kmalu se je znova ojunatil in si rekel na tihem:

„Če pobegnem, se mi bodo vsi smejali — ne bom!”

Še za dober korak se je približal Pižu. To pa je mačka popolnoma zmedlo. Nikoli še ni bil videl piščančka, ki se ne boji mačka. Zazdi se mu, da Pip morda ni pišče, ampak neko strašno bitje, ki je nevarno. Zato se je nekoliko umaknil in še bolj strašno zarenčal. Pipa pa tudi to ni prestrašilo. Za vsako ceno je hotel dognati, če Pižo res hrusta piščance. Kar naravnost je vprašal:

„Gospod Pižo, povej mi, če res ješ majhne piščančke?”

Ko je Pižo to slišal, se je spomnil, kako je bil lani zaradi pohrustanih piščančkov tepen. Zazdelo se mu je, da je Pip ogleduh. Gotovo ga je gospodinja poslala, da Pižu izpraša vest. Zato se je zbal in se umaknil še bolj nazaj. Potem je mirno odgovoril:

„Jaz da bi jedel piščance? Nikoli jih nisem, nikoli jih ne bom.”

Preden je Pip mogel kaj reči, se je Pižo pognal na vrtno ograjo in tako zarenčal, da je Pip izgubil dar govora. Hotel je pobegniti, pa je bil ves zbeگان, da se je pognal naprej in se skušal skriti pod ograjo. Gledala sta drug drugega in molčala. Potem sta se tiho umaknila. Pižo se je skrtil v kuhinjo, Pip v kurnik.

Pip je pravil bratcem in sestri-

cam, pa tudi mamicim-kokljim, kako pogumno se je bil pogovoril s Pižom. Žal, verjel mu ni nihče, dokazati pa tudi ni mogel. Naj je še tako prežal na Piža, nikjer ga ni bilo več videti. Kajti Pižo si je tako dobro zapomnil srečanje s Pipom, da se vso pomlad ni več pokazal na vrtu.

Tako se konča današnja povestica, dragi otroci. Zdaj pa spet prav lep pozdravček vsem, posebno Sarici in Alfredku, dokler se spet ne srečamo.

Neva.

PISEMCE

Draga gospodična Neva!

Hodim v drugi razred. Zelo rad poslušam Tvoje povesti. Ne znam še sam dobro brati, in mama nam vsem trem pove, kar Ti pišeš v Misli. Imam še dve mlajši sestrici, ki Te lepo pozdravljata in Te vsi trije prosimo, da mnogo povesti napišeš v Misli. Te pozdravlja

Tomaž Erpič, Wonthaggi, Vic.

Dragi Tomaž! Gospodična Neva bi kar poskočila od veselja, da je spet po dolgem času prišlo eno pisemce. Ko se vrne iz Evrope, če Bog da, Ti bo že sama odgovorila. Jaz bi samo izrazil željo, da bi Ti še večkrat kaj napisal, pa tudi drugi otroci. Ne vem, zakaj je vse utihnilo... Pozdrav vsem! — Urednik.

ŽIVE KLICEM

Pričujoči spis je nastal leta 1870, koliko je torej star? Čigavo pero ga je pisalo in ob kakšni priložnosti, povemo v božični številki MISLI. Če bi se pa kdo našel, ki bo pisavca spoznal, naj se oglasi in bo dobil čedno nagrado.

Spis se nam zdi primeren še danes za marsikoga med nami, zato ga objavljamo „v pouk in zabavo“.

DA JE ŽIVLJENJE ŽALOSTNO, polno bede in trpljenja, nevredno, da se človek preveč poteza zanje, to je bilo že tolikokrat izrečeno z jokom in smehom, podpisano s krvjo in solzami, narisano s humorjem in hudičevim oljem, da se sme pač imenovati rešeno vprašanje, dognana resnica.

Ali — vsaka reč ima dve strani; stara, navadna, a resnična beseda Garrick, sloveči angleški igralec, se je neki znal z eno stranjo svojega obraza jokati, z drugo pa smejati obenem. Tako ima tudi življenje dvojen obraz; blagor mu, komur je obrnjeno jasno, veselo lice, da komaj čuti, le sluti temno, žalostno. Ali takih izvoljenih je malo; svetijo se kakor redke zvezde na temnem nebu, okrog njih pa je tolikanj temneje.

Zveličar je šel nekaj s svojimi učenci po polju. Na poti najdejo mrtvega konja, s katerega splašeni sfrfotajo črni obiskovalci. Ostuden pogled! Učenci se obračajo na stran in si zatiskajo nosnice. Človekov Sin pa se približa mrtvi pari, v svojem mirnem veličanstvu govore: „Glejte lepe svetlo bele zobel!“ ... Tako se da tudi v življenju najti kaj lepega, veselega. Človek mora le znati iskati. Čebela pije med iz rastlin, kača pa strup. Srečen, kdor je ustvarjen kot čebela. Mučeniki so na žerjavici leže peli božjo hvalo, kakor bi ležali na cveticah. Blagor, trikrat blagor mu, kdor je zadobil od Stvarnika tako moč. Njemu nima življenje nič strašnega. Po trnju hodi, a glej, rožice se mu rodevajo pod nogami.

„Žalostno je življenje“, to je res. A možu ni spodobno žalovati in tožiti. Kaj bo s tem boljše? Veseli bodimo, ali vsaj delajmo se vesele, da povzdiguje in podpiramo svoje brate, ki pešajo na pot. Kaj ni to dobro delo? In če mu je celo Stvarnik podelil pesmi dar, začne peti sebi in drugim v tolažbo zdaj veselo pesem, zdaj žalostno, vedno pa sladko. In trudni popotnik se ustavi, odloži težko breme, ki mu je gulilo pleča, ter posluša pesem, ki mu mehko boža uho in srce, ki mu zdaj privabi solzo v oko, zdaj nasmeh na usta.

Ali tak človek ni naš dobrotnik? — Saj mora pa biti tudi sam sebe vesel — svojega zdravja, dobre volje. V goro grede se veseli, kako lahko se pojde na oni strani navzdol; ko vidi padati rumeno listje z drevja, se tolaži: pomlad nam prinese zopet mlajše, bolj zeleno. Pozimi mu srce ogreva misel na gorko, zeleno pomlad, ki mora priti in pride, naj še tako žvižga in tuli sever po polju!

Kaj življenje res nima nič lepega? Glejte, nad vami je jasno nebo, okrog vas lepa zemlja, polna zelenja, cvetja, šumljajočih potokov in ptičjega žvrgolenja, polna življenja in gibanja.

*Kak lepa zemlja, kak je nebeška!
Ko vstane iz morja zjutraj
spet sonce, rože cvetejo,
prepevajo ptice . . .*

*In bratje, o! Pozemskih takih
nebes,
ki vredna so dana biti
serafom v dom in svetnikom,
ne bomo veselji?*

On zna uživati lepe božje darove in jih ceniti po pameti, kolikor ja kateri vreden. Ljubezen je lepa reč,

*Ljubezen je prava sapica sveta,
ki v zemljo viharno pihlja nam raj.*

*In ko bi ljubezen tu ne cvetela,
kdo pač bi na revni zemlji prebil?*

*Ko trtica nam bi srca ne grela,
kako bi se človek kdaj veselil?*

Tako poje. Ne bo se pa zato utopil v vinu in ne bo se dal ukleniti okroglični devi v sladki jarem, da bi se norčevala in igrala z njim, poganjala ga z otroško-kričečim glasom zdaj „les sebil“, zdaj zopet: „od sebil“, kakor se ji ljubi. Otrese se je ter gre „ponosno z glavo pokonci“ svojim potem.

On ne čepi doma za pečjo; kako bi sicer spoznal življenje?

*On skusi pač si kaj posveti,
preteha srečo vse zemlje,
navaja ga veselje peti
in žalost trdi mu srce.*

Iz vsega, kar vidi in sliši, pije med, dela pesmi, iz žalosti in veselja, iz smešnosti in neumnosti; pije med, pravim, a tudi nekoliko strupa, kar ga je treba za brambo; kaj nima tudi čebela strupenega orožja? Ne dražite ga torej: ostro želo ima, gorje mu, komur ga da pokusiti; srbelo in peklo ga bo in dolgo mu bo branila oteklina med ljudi. Mehke so njegove roke, ko objema prijatelja, trde pa in koščene, ko zgrabi nasprotnika, da mu udje pokajo. „Radi bi me, vem, pa me ne boste!“

Ne ubija si glave s pusto špekulacijo, z nerodovitnimi teorijami. Njegova filozofija je kratka, preprosta:

*Eno pak potrebno je:
skrbti zase, ljubi brata,
dvigni ga, odpri mu vrata
in sodnik naj bo srce!*

Sv. Miklavž pride v Sydney

„SOČA“, igralska družina Slov. društva Sydney, priredi letos Miklavževanje najprej za otroke, potem za odrasle.

Za otroke

To bo v soboto 6. decembra, prav na Miklavžev god, ob 3. popoldne v Slovenskem domu. Miklavž pride v spremstvu angelov in parkeljnov. Otroke bo obdaroval s slaščicami in limonado.

Vsi otroci prisrčno vabljeni!

Mamicam svetujem, naj naučijo svoje male primernih molitvic in deklamacij, da ne bo zadrege, ko bo Miklavž izpraševal, kaj znajo.

Za odrasle

Naslednji dan, v nedeljo 7. dec., bo obiskal Miklavž odrasle v Maccabean Hall-u, Darlinghurst, ko bodo tam zbrani na zabavi Slov. društva. Tudi tam bo sprejemal in delil darove, le prinesite jih.

Ker je za to prireditev že zdaj veliko zanimanje, rezervirajte mize pravočasno. Za rezervacije itd. kličite: FB 1085.

Vlasta Cergol.

SYDNEY

N.S.W.

SYDNEY

Slovensko društvo vabi na

Zabavo s plesom

Maccabean Hall, Darlinghurst

V soboto 8. nov. 1958

Rezvirajte FA 1085

Odbor.

STO NOVIH ČLANOV

Ta poziv je dala v javnost Slovenska Kulturna Akcija v Argentini. Kampanja je razpisana.

Po vsej pravici zasluži, da bi jih čimprej dobila.

Njena dosedanja knjižna izdaja so silno dvignila našo lastno kulturno zavest, pa tudi izredno lepo predstavila Slovence pred svetom.

Draginja v Argentini silno narašča, tiskanje knjig je zmerom dražje. Bojijo se, da bodo omagali, če ne dobe novih odjemalcev za svoje knjige in revije.

Kje je ovira, da ne bi mogla Avstralija dati Kulturni Akciji — recimo — vsaj DESET novih članov ali članic?

Že večkrat smo objavili vsoto, ki je potrebna za včlanjenje, tudi knjige smo navedli.

Članstvo sprejema in vsa pojasnila daje avstralski zastopnik:

G. Zvonimir Hribar
970 Curlew Cresc.
Albury, N.S.W.

DAROVİ ZA TISKOVI SKLAD

ZA „SKLAD“ SO DAROVALI
Po £4-0-0: Anton Podgorelec, srečkanje v Hamiltonu;

po £1-0-0: Marjan Lavko, Ivanka Požar, Alojzij Valenčič, Karel Dolenc, Ivan Košak, Jožef Grilj, Pavla K., Pavle Kersikla, Andrej Kočar, Vinko Cek, Milena Bulovec, Franc Vodopivec, Joško Renko;

po 10-0: Leopold Muller, Nino Burlovič, Fred Konečnik, Jožef Zupančič, Jos. Gorup, Neimen., Stanko Šajn, Angela Stare, Anton Brne, Jože Žele, J. Kordiš, Franc Železnik, Janez Marinček, Anton Čečko, Karla Trurdy, družina Iskra;

po 5-0: Jos. Otorepec.

Najlepša hvala vsem velikodušnim darovalcem. Nadaljnji darovi v tiskovni sklad bodo enako hvalno sprejeti: Bog povrni vsem!

PRIDITE, MOLIMO!

Vsako nedeljo ob 4. popoldne je slovenska molitvena ura v stranski kapelici St. Francis cerkve v Paddingtonu. Vsi iskreno vabljeni. Molimo po papeževem namenu: za mir, za molčečo cerkev itd.

SREČAVANJA NA POTOVANJU

(Konec)

NASLEDNJA POSTAJA JE BILA v uradu za vrtnarstvo in poljedelstvo v brisbanskem okolišu. Najavili so me višjemu uradniku, ki nosi naslov: Horticultural advisor. Sprejel me je ljubeznivo in se sploh sijajno izkazal. Posvetil mi je več ko 6 ur časa, da mi je razkazal in razložil, kar sem želel videti. Povabil me je s seboj na razne „pineapple“ farme, da si pod njegovim vodstvom vse ogledam. Videla bova, je dejal, najboljše in najslabše farme, opazovala razlike med nasadi v ravnini in v bregovih, in tako dalje.

Z Bruce Hway sva zavila na z gramozom posuto cesto, se ustavila pri neki hiši in tam pustila avto. Počasi stopiva na pot, ki se vije med nasadi „pineapples“ — ananasov. Moj vodnik mi je sproti razlagal vse potankosti obdelovanja teh nasadov. Končno se ustavi in mi reče: Zdaj ste si ogledali eno najbolj skrbno obdelanih farm v tej okolici. Njen lastnik je Johnny, ki ga boste kmalu srečali. O, če bi bilo še kaj več takih fantov tu okoli kot je Johnny!

Res se prikaže izmed nasadov mož, kakih 45 let star — to je Johnny. Doma je nekje na meji med Slovenijo in Hrvaško, čuti se Slovenca. Advisor je pristen Avstrellec, pa je ves navdušen za Johnnyja, Johnny pa zanj. Pravil mi je,

da некоč, ni imel najmanjšega pojma, kako se pridelujejo ananasi. Advisor ga je nagovarjal, naj se loti te vrste kmetovanja, in mu je ponudil vso pomoč. Učil ga je prav od začetka in bil včasih jako siten, ko Johnnyn ni takoj vsega razumel. Fant je pa vztrajal in danes je svojemu učitelju prav hvaležen.

Ogledala sva si po načrtu še druge farme, pa moram res priznati, da se nobena ni mogla meriti z Johnnyjevo.

Na poti v Toookombo, ki je krasen turistični kraj 100 milj pred Brisbanom, sem se ustavil v „Gatton Agricultural College-u“. Ta je največji v vsej Avstraliji. Ima okoli 600 dijakov in 250 nameščencev. Tudi tu so me lepo sprejeli in je nanoslo, da sem najprej obedoval skupaj s študenti. Menda je vseh 600 naenkrat sedlo k obedu in dekleta strežnice, ki so vse enotno uniformirane, so imele presneto dosti tekanja sem in tja, da so v kratko odmerjenem času nasitile vso trumo lačnih.

Po obedu me je eden višjih nameščencev napotil ven na teren, da spet napravim primerne „ogleda“. Kmalu sem se naveličal laziti po obširnem posestvu in se ustavljal zdaj ob travi, zdaj ob detelji, pa spet ob raznem sadnem drevesju. Z vsem tem delajo razne poizkuse

in ugotavljajo kaj in kako se bo najboljše obneslo. Štiri ure sem se zamudil na tem kraju, bilo je pa veliko premalo. Tu je vse subtropskega značaja in zame novo. Bo treba še priti in si vzeti več časa.

V Avstraliji imamo 7 takih velikih kmetijskih visokih šol, ki nosijo naslov „Agricultural College“. Od vseh teh ustanov ima Dookie najobširnejše posestvo, največ dijakov pa Gatton, dočim jih ima Wagga najmanj. Največjo veljavo ima College v Hawkesbury, NSW. Deli diplome. Na zadnjem mestu je Muresk v W.A.

Zdaj bi rad nekoliko poagital med našimi ljudmi. Med Slovenci tu je brez dvoma precej fantov in deklet, ki zaradi visokih vzdrževalnin ne nadaljujejo šol. Zakaj bi se ne pozanimali za kmetijske šole? Imeli bi lepo bodočnost, treba je le, da se obrnejo na te zavode in dobijo vse informacije. Za spre-

jem zahtevajo najmanj „Intermediate Certificate“ z dobro oceno. Letna vzdrževalnina (tuition) je v Victoriji £78 na leto, vključene so knjige in zdravniška oskrba. Za druge države mi ni znano. Šolanje traja tri leta. Dekleta imajo tako svojo šolo v Melbournu — Burnley Horticultural College. Absolventi teh šol imajo sijajno bodočnost, saj vladni kmetijski oddelek v Victoriji vedno poprašuje po veččakih v kmetijski stroki.

Zdaj hitro še kaj drugega, da se mi spis ne zavleče. Mnoge straši brisbanska vročina. Pa ni tako hudo. Poprečna toplina v januarju je F. 85,3 najnižja 68,9. V juliju najvišja 68,5, najnižja 48,5.

V okolici Brisbana posade krompirja 2030 akrov, buč 2779, paradiznikov 1375 akrov. Noben drug pridelek ne doseže tisoč akrov, zelene pa posade celo samo 6 akrov. — Jože Maček.

KOT NAREKUJE NOTRANJI GLAS

(Konec s strani 3)

Končno še nekaj! Po svoji stari navadi sem imela s seboj lectove srčke, ki sem zanje prodajala srečke. Prav lepa hvala vsem, ki so jih pokupili. Nabrala sem pet funtov za kapelo slovenskih sester v Celovcu. Žal, vsi niso mogli kupiti „srečnih“ številčkov... In zdaj vam bom nekaj povedala. Čas je, da bi tudi jaz kdaj kaj „zadela“. Zato

drugič kdo drug prinesi s seboj kaj dobrega za srečolov. Meni je že malo nerodno, bi kdo mislil, da se vsiljujem. Bom rajši poskusila srečo s kupovanjem srečk kot s prodajanjem. „Dober namen“ se bo pa že našel.

Do takrat pa na svidenje in prav lep pozdrav rojakom širom po Avstraliji. — Pavla Miladinovič.

Sveti Miklavž

Kmalu pride svet' Miklavž,
kaj mi bo prinesel?
Boben, puško, sabljico,
to mi bo prinesel.

Res prišel je svet' Miklavž,
jabolk je prinesel,
boben, puško, sabljico
in — veliko palico...

Hlevček

Tam stoji pa hlevček,
majhen je in revček,
lepi hlevček Bethlehem.

Notri je Marija,
Detece povija,
sveto Dete Jezusa.

Glejte, trije Kralji,
vsak je v zlati halji,
k hlevčku hitro jezdi.

Ježušček premili,
tebe so molili,
tudi mi te molimo.

Moja mamica

Zvezda vsem ljudem žari,
vsakemu šumlja vodica,
hosta vsakemu šumi,
vsemu svetu poje ptica.

Roža vsem ljudem cvete,
sonček vse ljudi obsije,
moje drobno srcece
pa za mamico le bije.

Vsi delamo

Očka seje, žanje mati,
sestra veže, brat omlati.

Teta žito v mlin zapelje,
stric nam v mlinu moko zmelje.

MIKLAVŽ PRIHAJA

*Kako ves drugačen je slovenski Miklavž od avstralskega „Santa“!
Da bi bilo našim otrokom dano spoznati ta silni razoček!*

Tu pa tam po Avstraliji bodo organizacije poskrbele, da bodo otroci videli „pravega“ slovenskega Miklavža. Naj bi se to zgodilo v kar največ krajih!

Da bo slovenski Miklavž bolj vesel slovenskih otrok, jih starši naučite kaj slovenskih kitic, ki jih bodo Miklavžu „deklamirali“. V to svrhu prinašamo zbirko lahkkih stihov, da lahko izberete, kar je vašim malim najbolj primerno.

Če bi pa Miklavž k vam in vašim otrokom ne brišel, pa vseeno ne bo škodovalo, če naučite svoje male nekaj teh kitic.—Ur.

Strina iz moke močnik skuha,
stara mati speče kruha.

Ded kruh reže, da ga vsem,
jaz pa zinem in ga — snem...

Večerna molitev

Mrak že pada, lahko noč,
Bog mi svojo daj pomoč,
svetlo željo za vse žive,
ki s skrbjo zro v dneve sive,
topla misel za vse rajne,
ki žare jim zvezde bajne.
Žarek zlatega pa sonca
pošlji, Bog, do tega konca,
kjer na mene misli mati,
bele ji lase pozlati.
Mrak že pada, lahko noč,
Bog mi svojo daj pomoč!

Miklavž in angel

Iz višav milijon zvezda,
angel gleda iz neba.

Vse mu vidijo oči,
kar na zemlji se godi.

Skozi streho, skozi zid,
sega mu prodirni vid.

Kar ima na vesti kdo,
v črno knjigo vpiše to.

A Miklavž iz knjige te
za vse grešnike izve.

Kadar pride na zemljo,
k njim gotovo ga ne bo...

Nož in škarje

Če ti tvojih prstov mar je,
pusti nož in pusti škarje!
Škarje strižejo, nož reže,
da za žive dni zaleže.
To dva strašna sta hudobca,
žejna sta krvi — grdobca:
Če ju kdo med prste vzame,
pihata od jeze same,
šale ne poznata več —
žiga žaga — prst je preč!

Pet prstov

Prstov pet cekin zagleda.
Ni cekin — le kaplja meda.

Palec brž se razkorači:
„Jaz polížem jo!“ rentāči.

Brž kazalec sladkosnedek
mu zabrusi: „Moj bo medek!“

Zdaj sredinec nanju plane:
„Naj še zame kaj ostane!“

Prstanec bi rad pomagal:
„Pa se dajmo, kdo bo zmagal?“

Le mezinec neče bliže,
sam na tihem med políže.

Narodna

Rožic ne bom trgala,
da bi vence splekala,
mirno, svobodno, ljubo
pa planincah naj cveto.

Ako bi jo trgala,
rožica bi umirala,
glavico povasila,
sonca ne bi včakala.

Tudi jaz sem rožica,
v božji vrtec vsajena.
Skrivam se zdaj tu, zdaj tam,
vtrgati se pa ne dam.

Angelček

Angelček moj, pridi nocoj,
da bom lepo zaspal.
Če boš pri meni ostal,
hudega me boš varoval.

Angelček moj, pridi nocoj,
pelji me v sveti raj!
Več me ne bo nazaj,
živel pri Bogu bom vekomaj.

NJIH DUŠE NAJ PO BOŽJEM USMILJENJU POČIVAJO V MIRU

Za letošnji november smo skušali zbrati imena in osebne podatke rojakov, ki so umrli tu v Avstraliji. V načrtu imamo, da bi imeli kar mogoče natančno „Matico mrtvih“ in bi tako ostal spomin na vse, ki so odšli pred nami v večnost.

Spodnji seznam nikakor ni popoln. Sestavili smo ga, v kolikor so nam bili podatki dostopni. Prosimo vse naročnike in bralce, da nam po najboljših močeh pomagajo ta seznam izpopolniti. Verjetno nekaj imen manjka, podatki o drugih so nepopolni.

Sporočite nam pomanjkljivosti in bomo vse objavili pod naslovom **DOPOLNILO K „MATICI MRTVIH.“**

Obenem priporočamo te in druge naše rajne v pobožno molitev. Naj se jih kdo spomni tudi s tem, da daruje za sveto mašo v njih dušni pokoj.—Ur.

MATICA NAŠIH MRTVIH

ARH JANEZ, doma iz Bohinja na Gorenjskem. Umrl v Fawknerju, Vic., leta 1955.

BON GABRIEL, sinček Bonove družine, umrl po enodnevnem življenju 29. maja 1958 v Melbourneu.

BALAŽIC IVAN, r. 1936 na Brezovici pri Doljnji Lendavi, dospel v Avstralijo v marcu 1956, umrl 22. junija 1958 v Melbourneu.

BERNIK ALOJZIJ, umrl v Kilburnu, S.A., v marcu 1953 star 5 let in pol. Starši Mirko in Marija.

BERNE DUŠAN, sedem let star, umrl 12-4-53. Povožil ga je avto.

BOŽIČ MARIJA, roj. Podbešek, umrla v Warrawongu, NSW, na posledica avtomobilske nesreče. Zapustila moža Jožeta in dva majhna otroka.

ČARMAN PAVLA, 35 let, umrla v Brisbanu 12. jan. 1958, žrtev avtomobilske nezgode. Pustila moža in dva majhna otroka.

ČEH FRANC, rojen 1912 v Limbušu pri Mariboru, umrl v Brisbanu 19-8-57. V Avstraliji bival 8 let. Zapustil vdovo.

ČERNE MATIJA, Sydney. Utopil se je v maju 1956.

COBOT Mary, Charlie, Julka in Frankie, 10, 9, 8, 7 let. Utonili 2. jan. 1957 pri Maitlandu, NSW.

CVIRN MARIJA, umrla v Ballaratu 10. nov. 1953 na pljučnici. Doma je bila od Sv. Jurija. Zapustila moža Ivana, 3 sinove in 2 hčeri.

DEBEVEC LADISLAV, 29 let star, poročen, doma pri Postojni. Umrl za srčno kapjo 5. maja 1957 v Noonawadding, Vic.

DEŽMAN OLGA, umrla v St. Marys, NSW, 19-9-54. Pokopana v Penrithu. Pustila moža in 4 otroke.

DREMEL MARIJA, umrla v Cardiffu, NSW, 10-8-56. Štiri leta stara.

GERBEC HELENKA, umrla takoj po krstu v Greta, NSW, v marcu 1953.

GODINA MARCEL, samski, umrl v Melbourneu 1955, neka nezgoda.

GRAMS JANEZ, iz Čateža na Dolenjskem, 51 let, poročen. Umrl 25. dec. 1951 v Yallourn, Vic.

GRASSMAYER JANEZ, 58 let, iz Tržiča na Gorenjskem, čevljarški tovarnar. Umrl v Peshurstu, NSW, za kapjo 13. marca 1958. Zapustil ženo, tri sinove in hčer.

GRŽINA JOŽE, 60 let, samski, doma od Ilirske Bistrice, umrl v

Sydneyu dne 9. junija 1958 po daljši boleznii.

HOJEK ANDREJ, doma od Gorice, samski, umrl v Swan Hill, Vic., v juliju 1958. Pokopan v Moulamein, NSW.

HRIBAR MATEVŽ, oženjen, umrl v Mulyang, NSW, 2. maja 1954.

JELEN JOŽEF, iz Zavrha v Savinjski dolini. Umrl v Wambat, Vic. Našli so mrtvega.

JAKŠETIČ ALOJZIJ, samski, zaposlen v Snowy, se je smrtno ponesrečil na poti v Sydney 16. junija 1957.

JUG JOŽE, 26 let, samski, umrl v Parramatti, NSW, 22. novembra 1952. Zapustil tu mater, brata in tri sestre.

KLUN IVAN, 23 let, samski, smrtno ponesrečen v Penrithu, NSW, aprila 1955.

KOLENC JOŽE, 38 let, smrtno ponesrečen v juliju 1957 nekje v Gippslandu, Vic.

KRIVOGLED URŠULA, umrla v Villawoodu, NSW, 19. aprila 1955.

KREČIČ MILAN, 27 let, Brisbane, 19 febr. 1954. Utonil v Brisbane River pri Kapanju.

LEBAN FRANC, samski, umrl v Adelaidi 1956.

LAVRENČIČ TEREZIJA, vdova, umrla v Blacktownu, NSW, v juliju 1956. Sin Frank tu.

LUBEJ FRANC, umrl nekje v Qldu „tragične smrti“.

LENARČIČ RUDOLF, iz Nadanjega sela, Šmihel pri Postojni. Umrl 15. febr. 1955 v Mansfieldu, Vic. Nezgoda pri delu v gozdu.

LUŽNIK TONE, 30 let, doma od Gorice (št. Martin), umrl v Robinvale, Vic., 1. 1956.

MRHAR IVAN, prvorojenec družine Ivana in Antonije. Umrl 24. junija 1957 v Geelongu, Vic.

MEGLEN STANKO, ubit v nezgodi z motorjem 11. novembra 1953 blizu Mt. Gembierja v Vic., 28 let star.

MRŠNIK JOŽE, 21 let, se smrtno ponesrečil v Broadmeadows, Vic., 1. 1957.

MOČILNIK FRANC, nenadna smrt 22-6-52 v Captain's Flat, NSW. v Avstraliji bival 35 let.

MRHAR FRANC, umrl v Adelaidi spomladi 1952. „Pri delu v tovarni je pel, odprl je spet usta, v istem hipu mu je priletel od nekod drobci lesa in se mu zapičil

v grlo. Rana se je gnojila, operacija ni uspela. Teden pozneje je umrl v bolnici. V Sloveniji je pustil ženo s 3 otroki“.

MARC ALOJZIJ, 42 let, oženjen, iz Ajdovščine. Umrl za možmansk kapjo v Cookshillu, NSW, 16. marca 1958. Zapustil ženo s 3 otroki.

MORI MIRKO, 27 let, oženjen, Mariborčan. Umrl 4. okt. 1957 v Snowy, kjer se je ponesrečil pri delu.

NEGAČ FRANC, 30 let, doma od Ptujca. Umrl v Perthu, W.A., 2. marca 1954 po daljši boleznii. V Avstraliji bival 4 leta.

NAGLIČ JAKOB, 46 let, samski, iz Čabra. Umrl v Sydneyu zadnje dni sept. 1958. Našli so mrtvega v gozdu. Pokopan 2. oktobra v Rookwoodu.

POTOČNIK FRANC, 21 let, doma iz Bukovega vrha nad Škofjo Loko. Umrl v Ulverstonu, Tas., 12. dec. 1951. V Avstralijo je bil prišel z Liparskih otokov.

PEČNIK NEŽA, iz Bučke pri Krškem, žena Franca in mati 3 otrok. Umrla 28. okt. 1953 v Somers, Vic.

ROSIČ GABRIEL, doma iz Logja, Breginje pri Kobaridu. Umrl v avtomobilski nezgodi pri Hobartu v Tas. Menda v februarju 1952.

ROLIH ALOJZIJ, 22 let, iz Zarečja pri Ilirski Bistrici. Utonil pri kapanju v Murchisonu, Vic., v marcu 1956. Pokopan Sheppertonu 10. okt.

RUS LUDVIK, otrok številne družine v Sunshinu, Vic. Umrl poldrugo leto star 25. nov. 1957.

STANOGA HERMAN, 50 let, Mariborčan, neoženjen. Umrl v Perthu, W.A., 4. jan. 1958 nagloma. V Avstraliji bival od 1. 1950, zaposlen kot soboslikar.

REBULA IVAN, povežen od avtobusa v Islington, Newcastle, NSW, 17-6-1955, iz Opčine pri Trstu, 29 let, v Avstraliji 1 leto.

STEMBERGER RUDI, doma iz Podgraj, se ubil z motorjem v Oakley, Vic., 22. julija 1956.

SONC STANKO, ubit v rudniku v W.A. 10. jan. 1952. V Avstraliji bival dve leti.

SREDINŠEK FRANC, 24. let, zaposlen v Concord bolnišnici, NSW. Umrl v nezgodi blizu Morissetta leta 1952.

TAJNŠEK JOSIP, prvorojenček, starši: Slavko in Romana Tajnšek, umrl junija 1953 v Kalgoorlie, W.A., pokopan v Boulderju, W.A.

TOMŠIČ KAREL, 18 let, iz Knežaka pri Ilirski. Utonil v Bombali, NSW, 2. nov. 1957. Pokopan 6. nov.

TURK FRANC, okrog 20 let star, sin Franca in Kunigunde Turk. Umrl 1. 1950 v Beachsworth, Vic. Nezgoda z motornim kolesom.

VUGEC MILICA, 6 let. Umrla v Chullori, NSW, aprila 1954.

VUGA CIRIL, 38 let, umrl za srčno kapjo v Brisbanu 2-10-1958.

VALENČIČ JOŽE, utonil v jezeru pri Bonegilli v oktobru ali novembru 1954.

ŽAGAR LEOPOLD, umrl v Albury, NSW, kmalu po prihodu v Avstralijo 1957.

SPOMINU CIRILA VUGE

„Odprta noč in dan so groba vrata, a dneva ne pove nobena pratka“.

Tako je pel veliki Prešeren. Zakaj se spet vračam k njegovim verzom?

V četrtek 2. oktobra je po krajši, a zavratni boleni izdihnil svojo dušo v tukajšnji bolnici član slovenske naselbine v Brisbanu in naše „Planinke“ — splošno znani Ciril Vuga. Vedeli smo sicer že nekaj časa, da leži v bolnici, pa po splošnem mnenju ni bilo nič resnega, zato nas je njegova nenadna in prerana smrt toliko bolj pretresla.

S Cirilovo smrtjo je torej že drugič v letošnjem letu posegla smrtna kosa med naše redke vrste in nam to pot ugrabila moža v najboljših letih, moža, ki smo ga poznali kot dober značaj, ki rad poprime, kjer koli je treba. Posebno bomo pogrešali njegove pevske zmožnosti.

Cirilove zemске ostanke smo spremlili k zadnjemu počitku v soboto 4. okt. na pokopališču v Lutwich. Številni venci so pričali, kako je bil pokonjik priljubljen med nami. Ko je avstralska zemlja sprejemala njegovo truplo v svoje varstvo, je malokatero oko pričujočih ostalo suho ...

Gospa Gizeli in sinu-edincu Borisu iskreno sožalje!

Pokojni Ciril je bil ne samo dober človek zase in družinc, bil je

tudi snovalec — organizator. Že 27. okt. 1952, ko se je bila nabrala v Brisbanu šele peščica Slovencev, je zbral okoli sebe skupino rojakov in z njimi priredil prvi družabni večer prav v isti dvorani, kjer se še danes vrše naše zabave. Zaradi nezanimanja je potem za nekaj časa vsa zadeva zamrla. Dne 25. julija 1954 je pa rajni Ciril z nekaterimi drugimi spet sklical sestanek z namenom, da se osnuje začasní odbor za organiziranje naše družabnosti. Na splošno željo je prav on prevzel predsedstvo odbora, ki je potem dne 28. nov. sklical širšo sejo in se je izvolil upravni, nadzorni in kulturni odbor — pokojni Ciril je bil spet postavljen na predsedniško mesto. Pod njegovim vodstvom so Slovenci v Brisbanu v letu 1954 priredili tri uspele zabave, posebno je ostalo v spominu Silvestrovanje.

Vse je kazalo, da je stvar na najboljši poti, toda zaradi raznih nesoglasij in ustanavljanja „Planinke“ je odbor dne 12.2.55 soglasno sklenil, da se prostovoljno razide.

Le pokojnikovi podjetnosti se imamo Slovenci v Brisbanu zahvaliti, da smo bili prvi v Avstraliji, ki smo se skušali združiti v nekako organizirano skupnost.

Dragil Ciril, tvoj spomin bo živel med nami, odpočij se v Bogu in lahko ti zemlja avstralska!

Janez Primožič.

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Burwood.—Naneslo je, da sem se ustavljal pri Jaketičevih na Minna St. Našel sem, da imata Rudolf in Ema krepko, že deset mesecev staro hčerko, ki je pri krstu dobila lepo ime Mirjam. Srečal sem pri njih stanujoč mlad par, ki se je konec avgusta poročil v Brunswicku, Vic., in se nastanil v Sydneyu. To sta Jože Šlosu iz Trsta in njegova ljubka žena Antonieta iz Italije. Končno sem se poslovil od Mravljeteve Judite, ki se je pravkar odpravljala na potovanje v Kanado, kjer se misli nastaniti pri sestri v Torontu. V Avstraliji je bila nekaj nad dve leti. Juditi želimo srečno potovanje in zadovoljnost na visokem severu, drugim navedenim pa iskrene čestitke. —*Prijatelj.*

Port Kembla.—Poslane knjige sem bil zelo vesel, samo škoda, da ni bila še bolj debela. Prav lepo branje. Sem v Avstraliji bolj med tujim narodom, Slovencev nisem še dosti srečal. Rad pa berem slovenske knjige. Živo mi je ostal v spominu Finžgarjev roman Pod svobodnim soncem, ko je mladi Izток rekel v Bizancu: Naprodaj nismo Slovenci nikdar! O, da bi ostalo tako za vse čase! Najlepše pozdravlja Ivo Košak.

Albury.—Prav lepa hvala za nagrado, ki ste mi jo poslali za rešene uganke. Z ugankami imamo vedno veselje in zabavo, rešimo vse, čeprav ne pošljemo odgovorov vsak mesec v list. Tudi zadnji dve smo rešili. Danes naročam novo božično ploščo in pošiljam dar za slovenske sestre v Celovcu. Priznanju, ki ga žanje ga. Miladinovič, se pridružim tudi jaz. Njeni verzi so tako lepi in globoko občuteni, da zadenejo globoko v srce. Vsa čast!—*Družina študent.*

Wollongong.—Tudi pri nas se gojijo reči, ki spadajo v MISLI, naj se torej oglasi „Kroničar“ tudi od nas. Dne 11. okt. sta se v tukajšnji katedrali poročila Hans Konrad iz Graza in Albina Tehovnik, Gorenjka. Poročni blagoslov z najboljšimi željami jima je dal na življensko pot g.dr. Mikula. Podpiramo! — V krstno knjigo so pa prišli na novo trije malčki, ki so: Rudi Vrtačnik, r. 2.-10. v Port Kembli, prvenček Vilkota in Vide; Bernarda Baša, rojena četrte ure za Rudijem v isti sobi, prvenka Franceta in Ane; Peter Arhar, r. 8.-10., ki dela družino sestric Angelici v velepoznani družini „Na Klancu.“ Oče Pavle ga gotovo že uči kikirikati, če ne že tudi vleči harmoniko. Obilo sreče vsem!—*Port Kemblar.*

Canberra.—Srečno se je vrnil iz Sydneya k svoji družini rojak Cvetko Falež, ki se je mudil nekaj tednov v bolnišnici zaradi operacije v hrbtenici. Vse kaže, da je dosti težko preizkušnjo dobro prestal. Bog daj! Upamo, da bo prestane bolečine kmalu pozabil. Med novice spada tudi to, da so pri Urhovich v Ainslie dobili prvorojenka, ki je pri krstu dobila ime Ingrid Marija Vlasta. Enako veselje imajo pri Bresnikovih v Reid-u, kjer se je hčerki pridružil fantek z imenom Franček Aleš. Čestitke vsem! —*Neimenovana.*

Sydney.—Rubrika o porokah je v kroniki tega meseca precej kratka. Dne 12. oktobra sta se v St. Mary's pred oltarjem zavezala Milan Žilič in Hrvatske in Tinka Verzelj, najstarejša hčerka družine Stankota in Vide, doma v bližini Ptuja. Vsi so komaj kako leto v Avstraliji. Dne 25. okt. sta si v Leichhardt obljudila večno zvestobo Emil Hrvat in Dora Kalčič iz Lisaca pri Reki. Bog daj vso srečo! — Krstna knjiga je obogatela za štiri imena, ki naj se za-bleste tudi v MISLIH: Ivanček Tomšič je prišel na svet staršem Jožetu in Danieli dne. 6.9. in je bil krščen v St. Patrick cerkvi 12. oktobra; Lizika Felicita, šutja je razveselila v Fairfieldu starše Charlja in Milico, r. Twrdy, šla na romanje k sv. Frančišku v Paddington in se dala krstiti g. dr. Mikuli dne. 12. oktobra ob botrovanju Voršičevih dveh iz Auburna; Rožica Obid v Blacktownu si je izvolila domačo cerkev in starša Frank ter Emilija sta ji ustregla, da jo je mogel tam krstiti g. dr. Mikula dne. 5. oktobra; v Carramaru je Ivanček Staudinger nekam prehitro zavekal očku Brunonu in mami Metki, pa so ga morali kar v naglici pokrstiti. — Za „peto kolo“ v tem poročilu naj pa služi Franček Tonček Celin, prvi sinček Karla in Francke v Paddingtonu, ki je bil krščen na svoje lepo krščansko ime že 17. julija, pa je kroničar pozabil to objaviti v avgustovi številki. Mea culpa, Franček! —*Kroničar.*

VICTORIA

St. Albans.—Tukajšnje Slovensko društvo prav dobro napreduje. Njegovo delovanje poteka v najlepšem redu in slogi. Seje imamo le po dogovoru. Pri njih zmerom kaj pozitivnega ukrenemo. Odbor sestoji iz majhnega števila, ali ti smo kot skala trdni in vztrajni. Zabave prirejamo bolj poredko, ker smo izgubili tajnika, Alojza Zorjana, in to zaradi spremembe bivališča. Trenutno smo tudi brez blagajnika, ki je zaradi bolezni zadržan. Je dober in vesten sodelavec. Bog daj, da bi skoro okreval in se vrnil med nas. To je iskrena želja celokupnega društva.—*I.G.*

Auburn.—Opazil sem, da je med rojaki veliko popraševanje po angleško-slovenskih slovarjih in tudi vadnicah. Pripravljen sem te zares potrebne knjige posredovati vsem, ki si jih želijo. Za slovarje je potrebna vsota en funt in pol, to je 30 šilingov. Kdor se zanima, naj mi pošlje imenovano vsoto in svoj natančen naslov, pa mu bom oskrbel slovar.—*Branko Vodopivec,* 39 Victoria Rd., Auburn, Vic.

QUEENSLAND

Brisbane.—Glede članka o gradu Erazma Predjamskega v avgustovi številki bi imel nekaj pripomniti. Pripovedoval mi je moj pokojni oče, ki mu je bila po ljudskih sporočilih zgodovina tega gradu dobro znana. Res je, kakor pravi članek, da so podkupili enega Erazmovih služabnikov, vendar način izdaje ni

pravilno povedan. Ni bilo pri izhodu iz jame, nego je služabnik postavil rdečo luč v prostoru, kjer se je slučajno mudil vitez Erazem. Tako so cesarski oblegovalci vedeli, kje je njihov cilj, in krogle so ga obsule ter z lahkoto pogodile. Toliko mi je ostalo v spominu iz očetovega pripovedovanja. —*Janez Primožič.*

Brisbane.—Slovenci smo spet imeli romarsko sv. mašo na Stewart Hill-u. Imeli smo med seboj našega duhovnega voditelja dr. Mikulo. Kadar je on med nami, se res počutimo vsi kot ena sama družina. Naj mu bo zopet izrečena iskrena zahvala za vso požrtvovalnost in prijateljstvo, ki ga deli na levo in desno. Med sv. mašo smo imeli ljudsko petje, ki ga je vodil z orglami g. Stanko Sivec. Hvala mu! — Za bandero Marije Pomagaj smo nabrali že £41-9-0. Bog povrni vsem darovalcem. Če bi še kdo želel prispevati, lahko da g. Sivcu ali ge. Plutovi. — Zabava dne 11. okt. se je obnesla z lepim moralnim in finančnim uspehom. Zahvala gre vsem, ki so požrtvovalno sodelovali, posebno ge. Fonovi. Ona je vedno med prvimi delavci že vse od ustanovitve „Planinke“. Na svidenje še in še!—*Rojakinja.*

SLOVENSKI VEČER V NEWCASTLU

KAR LEPO ŠTEVILO SLOVEN-CEV se je zbralo — nekaj manj kot sto — v Hamiltonu, ko je gostovala „Soca“, igralska družina slovenskega društva (Sydney) 19. oktobra. „Glavni Dobitek“ je prav lepo uspel, nastopajoči so igrali z velikim navdušenjem, ki so jim ga dajali gledalci s svojim globoko razvitim smislom za dober dovtip in vedno pripravljenim smehom na račun dobre šale.

G. J. Perko, predsednik Slovenskega Društva Sydney, je pozdravil prisotne, po igri pa se je ga. Pichlerjeva zahvalila igralski družini v imenu Newcastlea. Sledil je ples in prosta zabava. Tudi loterijo in dražbo torte smo imeli.

Pa se nismo samo zabavali! Rojaki iz Newcastlea in okolice so iz svoje sredine izbrali pripravljalni komite za ustanovitev tamkajšnjega slovenskega društva, ki ga sestavljajo g.dje: Lešnjak, Klobič, Kukec, Lampe, Pichler, Podgorelec, Krajnc, Otorepec, Dremelj in Per-tot.

Nemen gostovanja seveda ni bil gmoten temveč želja prinesiti živo slovensko besedo našim rojakom in jim nuditi nekaj prijetnih uric ob domači govoric. Obenem pa smo jim želeli pokazati, da se more z malo dela in trdne volje mnogo ustvariti, ter jim dati poguma in moralne podpore, da se tudi sami povežejo med seboj, prirejajo slične večere in na ta način pomagajo ohraniti lepo slovensko govoro v tujem svetu, govoro, na katero smo mi vsi tako ponosni in jo čuvamo kakor svetinjo v naših srcih.

Ko smo se v pozni noči utrujeni in zaspani vračali domov, smo še vedno govorili o prijetnem večeru

in ljudeh, ki so tako prijetni in domači, čeprav smo se šele prvič videli. Posebno smo prav iz srca hvaležni Podgorelčevim, ki so nas lepo sprejeli in nam toliko pomagali, ge Pichlerjevi in njeni sestri, ki sta naredili torte in potice, vsem onim, ki so nam prinesli cvetja za mize in nam pomagali pri organiziranju večera. Večer je bil kratek, prekratek; marsikaj bi se še lahko pomenili.

To je bilo prvo, toda ne zadnje gostovanje v Newcastleu, je dejala celokupna „Soča.“ —*Vlasta Cergol.*

POMLAD V AVSTRALSKIH SNEŽNIKI

O'HARES BRIDGE se imenuje kraj v bližini Cabramurre, kjer tipkam te vrstice za MISLI. Naše življenje gre vedno enolično naprej, a delo napreduje s precejšno naglico. Tu zdaj gradijo majhno mesto, ki naj bi imelo približno tisoč prebivalcev. Ti bodo po končanih delih ostali na mestu kot operatorji podzemskih elektrarn, ki jih bodo sedaj v kratkem začeli graditi. Mestece bo imelo lepe betonske ceste, čedna stanovanja, cerkev, trgovine, plavalni bazen, kino itd. Videti je, da bo nekaj lepega in naravnost vzornega.

Trenutno čakamo na prihod ameriškanih družin, ki imajo konec oktobra prispeli iz USA. Tukajšnje podjetje je namreč v ameriških rokah in tako razumemo, za kaj gre.

Mi pa, kako se imamo? V teh hribih je zdaj pogostno deževje in izhod odtod je precej otežkočen. Zelo mi je žal, da nisem mogel priti v Sydney za ponovitev „Glavnega dobitka“, da bi vzel igro na trak. Takrat je bil izhod absolutno nemogoč, pa še danes je tvegljiv, dokler se svet popolnoma ne posuši. V dežju človek s svojim vozilom skoraj mora obtičati na sredi poti. Vendar je upanje, da bo kmalu bolje, saj grade novo cesto do Cabramurre, ki bo krajša in tudi ne tako strma.

Spomlad je pa kljub vsemu tudi tukaj začela razkrivati svojo lepoto. Cvetja v raznih barvah je zmerom več, pa tudi gozdni pevci so močno zaposleni z gradnjo zvezd in ustanavljanjem družin. Prenašanje slame in podobnega gradiva je v polnem teku. Prijetno je opazovati to živahno pomladansko početje in občudovati lepoto narave.

Upam, da nas bo še pred Božičem obiskal g. dr. Mikula. Imeli si bomo spet dosti povedati, bo pa gotovo tudi vesel teh naših strmin, saj je bil nekoč hribolazec, kolikor vem. Danes mu seveda ne bo treba „laziti“, ga bo kar kak naš zeleni konj potegnil preko hribov in gora. Še bolj kot strmine ga bo zanimala družabnost naših fantov, ki garajo tod in varčujejo za ustanovitev družin — v posnemanju naših gozdnih pevcev...

Naj pripomnim, da je tu v O'Hares Bridgu najbolj zdrava pitna voda v vsej Avstraliji, pa tudi najbolj svež zrak, ki si ga more kdo misliti. Zato le pogum, g. doktor, pa tudi urednik MISLI naj nikar ne misli, da bi moral nehati misliti, če si kdaj vzame čas za obisk pri nas. Prav lep pozdrav vsem rojakom in rojakinjam v Sydneyu in drugod. —*Stanko Šušteršič.*

IZ SLOVENSKE DUHOVNIŠKE PISARNE

WOLLONGONG!

Ta mesec ima zopet pet nedelj. Zadnja pade na dan 30. novembra. Božja služba za Slovence ob 5. pop. v katedrali kot po navadi. Pred mašo spovedovanje, ki bo moralo veljati tudi za Božič. Zato pridite v velikem številu.

SNOWY MOUNTAINS

Nekako sredi novembra ima g. dr. Mikula namen priti v Coomo in od tam v razne naselbine širom po Snowy Mountains.

Natančen spored še ni narejen, bo skušal vsaj nekatere obvestiti pismeno, oni pa druge rojake v dotičnem kraju.

Po najboljših močeh se bo pomudil po vseh krajih po nekaj dni in bo dal možnost za slovenko službo božjo in spoved.

NEWCASTLE IN OKOLICA

Isti g. dr. Mikula ima v načrtu, da pride v Hamilton enkrat v decembru, verjetno za nedeljo 14. decembra. Razposlal bo še pismena povabila.

POLNOČNICA V SYDNEYU

O njej bo seveda še kaj povedala božična številka MISLI. Vendar naj bo že zdaj omenjeno, da se bo vršila kot po navadi v St. Patrick cerkvi na Grosvenor St.

IZ MAŠE ZA VERNE MRTVE

List

Nočemo pa, bratje, da bi bili vi nevedni o rajnikih, da se ne boste žalostili kot drugi, kateri nimajo upanja. Zakaj če verujemo, da je Jezus umrl in vstal, bo Bog tudi tiste, ki so (v smrti) zaspali, po Jezusu pripeljal obenem z njim. To vam namreč povemo po besedi Gospodovi, da mi živeči, kateri ostanemo do prihoda Gospodovega, rajnikih ne bomo prehiteli. Zakaj sam Gospod bo ob povelju, ob glasu nadangelskim in ob božji trombi stopil z neba, in kateri so v Kristusu umrli, bodo vstali prvi; nato bomo mi živeči, kateri bomo ostali, obenem z njimi odneseni na oblakih v višavo, Gospodu naproti, in tako bomo vedno z Gospodom. Tolažite se torej med seboj s temi besedami.

(Tes. 1, 13-18.)

Pesem slednica

Strašen dan bo dan plačila, zemlja se bo v prah zdrobila, priča David in Sibila.

Kolik strah bo vstal v naravi, ko Sodnik v mogočni slavi na odgovor vse postavi.

Tromba silno bo zapela, mrtvim po grobeh donela, vsem pred sodni stol velela.

Knjiga k sodbi prinesena skriva dela vsa storjena, sodba bo po njej zrečena.

Dano svetu bo spoznanje in za vsako zlo dejanje Bog prisodi maščevanje.

Spomni se, o Jezus mili, da so zame te umorili, tisti da se me usmili.

Da grešil sem, se sramujem, krivdo svojo obžalujem, „Prizanesi Bog!“ zdihujem.

Ko boš pahnil pogubljene v ognja večnega plamene, ne zavrti tudi mene.

Ljubi Jezus, mrtvim daj mir in pokoj vekomaj!

Evangelij

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: Resnično, resnično, povem vam: Pride ura in je že zdaj, ko bodo mrtvi slišali glas Sinu božjega, in kateri ga bodo slišali, bodo živeli. Kajti kakor ima Oče življenje sam v sebi, tako je dal tudi Sinu, da ima življenje sam v sebi. In dal mu je oblast, da sodi, ker je Sin človekov. Ne čudite se temu; kajti pride ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobeh, zaslišali njegov glas; in kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju, kateri pa so delali hudo, bodo vstali k obsodbi.

Jan. 5, 25-29.

VELIČASTNO ŽIVLJENJE . . .

(Nadaljevanje s. str. 2)

Premier N.S.W. Mr. Cahill sočutno priznava: „Papeževa smrt v času, ko zle sile postajajo bolj in bolj predrzne in kruto izzivajo svobodoljubnost našega krščanskega življenja, je zares tragičen udarec. Njegova Svetost je bil mož najvišje izobrazbe, bil resnično velik duhovni voditelj.“

Izraelski zunanji minister, Mr. Golda Meier hvaležno poudarja: „Ko je v desetletju nacističnega terorja naš narod tonil v grozotnem mučeništvu, je papež dvignil svoj glas v obsodbo nečloveških krivičnikov in kot izraz sočutja za nedolžne žrtve.“

Anglikanski primat Avstralija, nadškof dr. Mowll v Sydneyu: „Zelo nas je užalostila novica o papeževi smrti. Bil je zelo pobožen mož. Pridružujemo se našim katoliškim prijateljem v njihovi žalosti in jim izrekamo sožalje.“

Glavni judovski rabin v Rimu, dr. Elio Toaff priznava: „Judje se bodo vedno spominjali dobrih del, ki jih je katoliška Cerkev za nje opravljala po ukazu papeža v drugi svetovni vojni. Ko je divjala vojna, je papež Pij XII opetovano obsodil zmotni nauk rasizma.“

Nenadoma nas je po krajši boleznici dne 2. okt. 1958
v 38. letu starosti zapustil

CIRIL VUGA

Pokopan v Letwicu dne 4. oktobra čaka večnega vstajenja.

Pokojniku kot prvemu snovatelju tukajsne slov. skupnosti
bomo ohranili trajen, hvalezen spomin.

Gospo soprogi in sinu iskreno sozalje

Društvo „Planinka“

Žalostnega in ponosnega srca smo katoliški kristjani sočustvovali ob smrti in pogrebnih slovesnostih sv. Očeta Pija XII. Vsa sredstva moderne publikacije, z vatikanskim radiom vred, ki oddaja v 28 jezikih, so nas prepričevala o blagodejnem vplivu papeštva in Cerkev v današnjem na bistvene odločitve potisnjem svetu. Zemeljskih ostankov Pija XII. ni pokopavala vatikanska država ali rimska cerkev, niti ne vesoljna Katoliška Cerkev. Na pogrebu Pija XII., „angelskega pastirja in papeža miru“, je bilo prisotno vse krščanstvo, vse v Boga verujoče človeštvo. Bila je svetovno občestvena pogrebna svečanost, na jezo brezbožnih mogotcev, ki pa seveda svojim vernim narodom niso mogli zabraniti duhovne povezanosti z namestnikom Kristusovim in pravovernim vesoljno Cerkvijo rodno materjo lju-

bezni, pravice in miru, prvoboriteljico za svobodo bogoslužja in človeških pravic.

Ko so pri pogrebnih svečanostih v ponedeljek 13. oktobra zapeli spokorni psalm, je proseče pripevalo vse krščanstvo širom sveta: „Usmili se me, Bog, po svoji milosrčnosti. In po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo pregreho . . . Skesanega in ponižnega srca, o Bog, ne zametujes . . .“ In ko so zemeljski ostanki Pija XII. tonili v globino papeške grobnice in se vračali v zemljo, iz katere ja upodobljeno naše telo, tedaj smo se vsi širom sveta mogli ob prepevanju spremnice živo zavedati svojega večnostnega cilja, h kateremu nas papež kot najvišji dušni pastir vedno vzpodbuja: „V nebesa naj te spremljajo angeli . . . in z Lazarjem, nekdanj ubogim, uživaj večni pokoj.“—Dr. Ivan Mikula.

Windsor. — Rad berem, kar napiše v MISLIH g. Maček iz Dookie. Nisem pa pričakoval, da bom mislil nanj tudi ob branju angleškega tiska. Zdaj me zanima, če mož ve, kar sem bral nedavno v mesečniku THE GOOD NEIGHBOUR. Ob imenu „Dookie“ me je vedno nekaj požgalo v ušesih, ker se mi je zdelo nekako otroče. Zdaj sem bral, da je ime iz indijskega jezika. Pomeni pa po naše — tarnanje ali lamentiranje. Pred časom je bil v Avstraliji neki zemljemerec James Wilmott, ki je poprej služil v Indiji, kjer so takrat gospodarili Angleži. Tam, kjer je zdaj Dookie, takrat še ni bilo vasi, ali vsaj imena še ni imela. Wilmott je naletel tam na neko žensko, ki je „tarnala“, da ji je Wilmott s svojim merjenjem odjedel kos zemljišček. Za spomin na ta dogodek je Wilmott dal kraju ime Dookie — Tarnanje. G. Maček spravlja to ime ob veljavo, ker v svojih spisih nič ne „tarna“, ampak zmerom kaj luštnega napiše. Bog ga živi! — Marko Žimič.

NOVE BOŽIČNE PLOŠČE

Bile so naznanjene v oktoberski številki. Dozdaj smo prejeli le eno ploščo za vzorec — prifrčala je po zraku. Tisti, ki so jo slišali, so zelo zadovoljni z njo.

Druge so na potu, pridejo gotovo pravočasno.

Naročil smo že nekaj prejeli, pa ne veliko.

Ponovno pozivljemo rojake, naj si to ploščo naroče, ne bo jim žal. Plošča stane EN FUNT, dva šilinga za poštnino.

Naročite ploščo takoj na naslov „MISLI“.

66 Gordon St.
Paddington, NSW.

DAROVI ZA KAPELICO V CELOVCU

Zbirka pri romarski po-
božnosti v St. Mary's . . . 12- 4-6
Srečkanje za „srčke“ ge.
Miladinovič 5- 0-0
Od prodane pijače po
romanju 1-10-0

Poedini darovi: Ivan Kavčič £5,
Neimenovan £4, Neimenovan
£3; po £1 so darovali: Karel Dolenc, Iva Stemberger, Ivanka Študent, Kristina Plut — Skupna vsota doslej £34-14-6. Iskren Bog povrni!

Ker je zelo dobro delo, če podpremo slovensko stvar v narodno tako ogroženi Koroški, nujno prosimo še nadaljnjih darov. — Ur.

OPOZORILO

Božična številka izide, če pojde vse po sreči, sredi decembra. Vsi prispevki zanjo spisi in dopisi, morajo biti v urednikovih rokah vsaj do 25. novembra. Priporočam se zanje.—Ur.

NEKRŠČANSKA RASNA POLITIKA

Zadnjih nekaj mesecev je bilo več kot preveč slišati o sovraštvu belcev do soljudi, ki imajo barvano kožo, posebno do črncev. V Ameriki, Angliji, in še kje. Prav posebno oduratno je pa, kar počne z domačini „bela“ vlada v Uniji Južne Afrike. Celo v cerkev naj bi črni ne smeli hoditi skupaj z belimi! O tem posnemamo poročilo iz mesečnika Katoliški misijoni, ki izhaja v Argentini. — Ur.

Rasna politika v Južnoafriški Uniji je lani rodila nov državni zakon, ki je v popolnem nasprotju z ustavnimi določili o verski svobodi v tej širni državi.

V februarju 1957 je minister za domačinske zadeve predložil v kapskem parlamentu zakonski osnutek o odnosih do črnkega prebivalstva po mestih (Native Act). Po tem osnutku je črnecem prepovedan vstop v vse cerkve, ki so jih pozidali po letu 1938.

Predlog je rodil poplavo odločnega nasprotovanja. Nadškof iz kapskega mesta, ki je v svoji škofiji po letu 1938 posvetil devet novih cerkva, je izjavil časnikarjem, da bodo vse njegove cerkve kot doslej odprte vsem katoličanom, neglede na njihovo rasno pripadnost. Za njim so ponovili isto izjavo vsi drugi škofje v državi.

Izključiti domačine iz katoliških svetišč bi pomenilo — odpovedati se osnovnemu nauku o cerkveni edinosti. Nova postava je torej skrajno krivično poseganje svetne oblasti na docelo versko področje. Škofje so izjavili, da vzamejo nase vso odgovornost za odpor proti novemu zakonu, zato naj duhovniki in verniki ne bodo v skrbeh zaradi morebitnih posledic.

Novi zakon je samo korak naprej v omejevanju pravic domačinom-črnecem. Je politika, ki jo zagrizeno nadaljuje vlada, čeprav se nad njo

zgleduje ves svet, veseli se je pa samo — komunizem. Krivda za to početje je izključno na belih. Ti in samo ti so dali vladi vso oblast nad črnici, ki jim je tako kruto sovražna.

Poglejmo številke! V vsej Uniji živi nekaj manj kot 3 milijone belcev, Evropejcev, črncev domačinov pa šez 9 milijonov. Okoli enega milijona je mešanec. Torej si stoje nasproti eden proti trem — vendar ima eden vso oblast, trije pa nobene! Kakšna pravičnost!

Cerkev protestira, opozarja, kaže na nujne zle posledice, vlada nadaljuje svojo pogubno pot. Res so razlike v kulturnih zadevah še tako veliko, da ni misliti na takojšnje popolno izenačenje. Toda vršiti se mora vsaj postopoma, vlada pa noče o tem nič slišati.

Med žrtvami te škodljive rasne politike so tisoči in tisoči črncev, ki so dovolj izobraženi in imajo voljo, iskreno sodelovati pri vladanju dežele. Živo se zavedajo krivic, ki se jim gode. Toda ko ne vidijo pri svojih belih sodržavljanih prav nobene volje, začenjajo obračati oči drugam. Deloma razmišljajo o nasilni revoluciji, ki naj pomete z belo vlado, ali pa nje same uniči, če drugače ne gre. Deloma se zanašajo na to, da bo komunizem zavladal v deželi in dal pravice domačinom — seveda v svojem obupu ne pomislijo na posledice ...

Kako daleč bo še seglo to nasprotje med vlado in Cerkvijo, je težko reči. Vlada skuša na vse mogoče načine omejiti veljavo Cerkve in ji nagaja zlasti na šolskem polju. Tudi slovenski misijonarji in misi-

jonarke, ki delujejo v Južni Afriki, bridko čutijo, kako jim vlada omejuje svobodo v šolah. Spet in spet tožijo v svojih poročilih: Nič ne vemo, kako dolgo bomo še smeli učiti ...

Velikopoteznost ni vedno dobra

MINISTERSKI PREDSEDNIK MR. MENZIES se je nedavno mudil v Sydneyu in imel javen govor ob slovesnosti, ko je podjetje Elder, Smith & Co. odprlo svoje urade v novem velikem posloju. Menzies je proslavljal velikopoteznost tega podjetja in izrekel besede, ki se mora ob njih človek zamisliti. Precej ostro kritiko je zapisal o Menziesovih izjavah list CATHOLIC WORKER v Melbourneu.

Zgoraj imenovano trgovsko podjetje razpolaga s kapitalom nad pet milijonov funtov. Širom po Avstraliji ima svoje urade in se bavi v prvi vrsti z razpečevanjem volne. Poleg tega se v njegovih uradih razpečavajo zemljišča, prodajajo zavarovalne police, nabavljajo prekomorske vozovnice in polno takega. Podjetje raste in izpodriva razna podobna podjetja, ki nimajo velikega kapitala in ne bodo mogla dolgo tekmovali s to kompanijo.

Mr. Menzies je pohvalil podjetje in dejal, da obeta postati kaj kmalu eden največjih monopolov v Avstraliji. Že stopa v odločilno tekmo z drugimi velikimi monopoli, toda jaz pravim, je dejal Menzies, da potrebujemo še nekaj takih velikih monopolnih podjetij.

„Avstralija ne more obstati brez velikih ljudi, velikih idej in široko-

poteznih podjetij. Le če se dvignejo med nami veliki poedinci, bomo napredovali. Pozivljem širokopotezne ljudi, da se lotevajo med nami novih in novih širokopoteznih podjetij“.

CATHOLIC WORKER kritizira ministerskega predsednika, da je v svojem govoru popolnoma prezrl „male ljudi“, majhne trgovce in obrtnike in zemljiške posestnike, ki ob rastočih monopolih ne bodo mogli obstati. Menzies je kajpada sam zelo „širok“ mož, pa naj ga človek opazuje s tega ali onega vidika, vendar ne bi smel pozabiti, da se mu ne kaže navduševati za kapitalistična podjetja do take mere, kot je to pokazal ob navedeni priložnosti, zakaj „mali ljudje“ so tudi še tukaj in glavna Avstralije, ki jo predstavlja Menzies, bi morala tudi nanje misliti. Boli jih, ko predsednik proslavlja kapitalizem, še bolj jih bo bolelo, ko bodo počasi onemogli v tekmi z „širokopoteznim businessom“ ...

CATHOLIC WORKER tudi obžaluje, da je politična delavska stranka tako razcepljena. Ker zaradi tega ni upanja, da bi se liberalna stranka imela bati bližnjih volitev, njeni predstavniki premalo premislijo, kaj zinejo v javnosti in kaj delajo za javnost.

NAROČNINA MISLI — £1-0-0 letno

Z VSEH VETROV

ENAINDVAJSETI KONGRES sovjetskih komunistov je napovedan za prihodnji januar v Moskvi. Šušljajo, da bo Hruščev na tem kongresu pogrel nekaj svojih obšodb, ki jih je izrekel proti Stalinu na dvajsetem kongresu. Stalinova senca preganja Hruščeva in že nekajkratov se je mož sam izkazal za velikega Stalinoviča. To bi bilo vse v redu — po mnenju Hruščeva — če ne bi tudi drugi tovariši „stalinili“, pa celo zoper Nikito. Baj je eden najbolj nevarnih tovariš Suslov, ki Nikiti ne da mirno spat. Če bo s ponovnimi udarci po Stalinu Hruščev dovolj udaril tudi po Suslovu in tovariših, bo pa pokazala bodočnost.

V ROMUNIJI komunistom ne gre v cvetje vse, kar sejejo. Ponovno je bilo slišati o dobro organiziranem podtalnem delovanju opozicije. Poročilo pravi, da je bila stvar že kar zelo resna. Iz Moskve so kar na vrat na nos poslali v Bukaresto svojega proslulega Serova, policaja vseh policajev, da bi rešil položaj. In res — rešil ga je. V Transilvaniji je preveč Ogrov, je dejal, tam se kuha upor. Treba je poloviti kakih 50.000 Madžarov in jih deportirati v Sibirijo ali v kak drug tak kraj, pa bo Romunija spet „svobodna“. Ni še znano, če so Romuni sprejeli ta nad vse človečanski nasvet.

V SLOVENSKI CERKVI v Torontu mislijo vzidati spominsko ploščo ob 15letnici poraza pri Turjaku. Pobudo je dala Zveza protikomunističnih borcev. Prav tako nabirajo prispevke v fond za „večne maše“, ki se naj opravljajo za padle vsako leto na določene spominske dni. Darove sprejema Ciril Prezelj, 468 Ossington Ave., Toronto, Ontario.

ŽENITBE IN VSELJEVANJE v Avstraliji je naslov kratkega članka v vladni poročevalni knjižici FACTS & FIGURES. Beremo: Avstralke so poročile leta 1957 več ko dvakrat toliko priseljencev kot leta 1950. Leta 1959 je bilo takih ženitev 1.231, lani pa že 2.974. To je znamenje, da se avstralski domačini zmerom bolj družijo z vseljenci in jih sprejemajo celo v krvno sorodstvo. Kljub temu vladna politika o priseljevanju stremi za tem, da bi se vseljevalo kolikor mogoče enako število deklet kot fantov. Tekom leta 1957 je Avstralija sprejela več žensk kot moških iz naslednjih dežel: Anglija, Italija, Grčija, Nizozemska in — Jugoslavija.

ŽUŽEK JANJA IN REZIKA, rodni sestri, obe doktorici medicine, članici družbe „Misijonskih zdravnic“, odhajata v misijone. Med vojno sta študirali v Ljubljani, po

vojni v Španiji, nato sta odšli v Anglijo in nastopili novicijat kot redovnici imenovane cerkvene družbe. Letos sta v South Shieldsu na Angleškem položil redovne obljube in tako po dolgih študijah dozoreli za svoj prelepi poklic. Kam pojmeta v misijone, še ni bilo objavljeno.

LITTLE ROCK v državi Arkansas severno-ameriške Unije še kar naprej odklanja skupno šolanje belih in črnih učencev. Znano je, koliko zgledovanja že dolgo vzbuja po svetu nesrečna ozkosrčnost napram črnecem v nekaterih državah ZDA. Čeprav je najvišje sodišče že davno odločilo, da je vsaka „diskriminacija“ v ZDA neustavna in nepostavna, se beli državljani še protivijo skupnim šolam. V državi Arkansas je dal governer glasovati za in proti. Zmagala je z veliko večino uporna stran. Ko je pa vrhovna oblast glasovanje razveljavila, so si pomagali tako, da so vse šole postale „privatne“ in si ustanovile šolske odbore. Kot take si upajo delovati zgolj z belimi učenci, črni pa morajo seveda vzdrževati lastne šole. Tako daleč gre ozkosrčnost, če se zaje v ljudi do dna. Vrhovno sodišče Amerike ima sedaj nov problem, kaj napraviti glede teh „privatnih“ šol.

IZ ARGENTINE prihaja zadnje čase zračna pošta po dveh tednih,

včasih po treh. V septembru so imeli tam poštni štrajk, ki je trajal devet dni. Baj se je nabralo med štrajkom 12 milijonov neoddanih poštinih pošiljk. Prej ko v enem mesecu si niso upali spraviti zaostalega v red. Proti koncu meseca septembra so pa šle na štrajk tiskarne. Večina dnevnikov ni mogla izhajati. „Zabavna dežela“, je nekdo zapisal o Argentini.

V INDIJI je bila nedavno po nekaterih krajih taka lakota, da so starši prodajali otroke po 7 šilingov. Kdo jih je kupoval, ni povedano. Tudi ne, koliko so mogli odrasli kupiti hrane zase za tako majhen denar. Ni čudno, da je veliko zborovanje katoličanov v prostorih katoliške univerze v Novi Scotiji, Kanada, na ves glas izpraševala vest Ameriki in Kanadi, ki imata ogromne zaloge žita in drugih hranil, da ne vesta kam ž njimi, po svetu pa milijoni in milijoni stradajo in obupujejo.

POŠTNE ZNAMKE

Če je kdo med bralci, ki dobiva pošto iz tujih držav, pa znamk ne spravlja, nam bo napravil veselje, če začne znamke zbirati in jih od časa do časa pošlje na MISLI. Prav lepa hvala! — Uprava.

P. BAZILIJ TIPKA

★Danes bom najprej malo pogodrnjal.

Podoba je, da me iz javnih telefonov kličejo sami taki, ki „Misli“ ne bero. Nič ne pomaga od tistikrat, ko sem objavil, da je v javnih telefonih treba pritisniti gumb čim slišiš, da neha zvoniti na drugi strani. Naš telefon še vedno zveni najmanj trikrat na dan, ko dvigneš slušalko, je pa vse tiho.

Zadnjič sem pa le z enim govoril, ki mi je priznal, da je eden teh omahljivih telefonistov, ki nočejo pritisniti gumba. Fant mi je dejal: „Saj sem že klical vašo številko in tudi na gumbu sem že imel prst, ko je nehalo zvoniti. Potem sem si pa mislil: Če pritisneš, bodo tile trije penički zleteli doli nekam v telefonsko žrelo, patra pa mogoče niti doma ni, da bi se z njim pomenil. Kar zasmilili so se mi. Čakal sem nekaj časa, potem pa obesil slušalko, pobral penije in sklenil, da se raje pomeniva na prvo nedeljo po maši v zakristiji ...“

Hm! Saj sem se moral smejati, da je tako zaverovan v tri penije. Če jih bo tako zbiral, bo naš Tone verjetno prvi milijonar med avstralskimi Slovenci.

★Kadar pomislim na Toneta, se mi vzbudi vprašanje: Ali se izplača zaradi prihranitve treh penijev čakati pol ure ali pa še več pred zakristijo? Morda bi bilo mnogo bolj prikladno zanj in zame: dati še en penij in kupiti znamko, obrazložiti svojo zadevo v pismu, napisati na kuvertu moj naslov ter oddati pismo v poštni nabiralnik? Zadnjič sem bil v zakristiji po maši skoraj do pol dveh in sem komaj prišel na čas za krst, ki sem ga napovedal ob dveh. Nič ne rečem in Bog ne da, da bi me razumeli

napak! Vesel sem, da se ljudje obračajo name, saj s tem kažejo svoje zaupanje. Tudi pomagam v vsaki zadevi, kolikor je v mojih možnostih in v kolikor mi čas dopušča. Vem pa, da bi se visok odstotek vseh stvari dalo urediti po pismih in bi bilo za vse lažje. Kaj pravite?

★Ko sem že omenil svoje možnosti, bi rad omenil še tole: Dan ima samo 24 ur in celo Ribničani, ki so raztegnili prav po domače svojo cerkev, če se spomnite zgodbe, najbrž še danes ugibajo, kako bi raztegnili dan. Redkokdaj se mi posreči urediti vse, kar zjutraj sklenem, ko delam spored dnevnega dela. Samo en telefonski klic je treba (pa naj bo že iz bolnišnice, emigracijskega urada, policije, ali pa osebni klic v nujni stvari), pa je ves dnevni spored uničen in potisnjen za dan naprej. Malo jih je, ki bi razumeli položaj izseljenskega duhovnika, zlasti še v Avstraliji, ko si sam za vse. Večina jih vidi samo svojo osebno zadevo, ne mislijo pa, da se zadeve posameznikov na patrovih ramah nakopičijo za debelo butaro. Dosti lažja bi bila, ko bi bilo med nami več čednosti, ki se ji pravi — potrpljenje ...

★Večkrat je prišel že kdo naših rojakov v angleške „cajtenge“, celo na prvo stran! V zadnjem času smo brali ime Franka Šumenjaka, ki je s kolesom brez gum in z nekaj piškoti v žepu ter brez vode hotel preko 500 milj puščave. Hm, ne vem kaj bi mu rekel. Časopisi so ga krstili za „mad cyclist“ in drugega imena res ne zasluži. — Dne 2. oktobra pa me je presenetil naslov v Herald: „That elephant danced!“ in še bolj čilankova slika moža z otečenim obrazom in slika cirkušega slona. V možu sem spoz-

nal — Cvirnovnega Viktorja iz Bal-larata in seveda njegovo zgodbo takoj prebral. Slon ga je zagrabil za zapestje, ga vrgel na tla ter plesal z njim, nato pa ga zalučal proti avtu v bližini, da je moral dobiti dvajset šivov na glavi. „Dve naj-strašnejši minuti mojega življenja“, je dejal Viktor časnika. „Ves čas med slonovim plesom sem se bal, da bo stopil name ...“ In bil je dva-in-pol-tonski orjak.

Da je moral slon ravno Slovenca izbrati za svoj nenavandi ples! Sicer Viktor verjetno ni vzel za nikako čast, da je slon ravno z njim zaplesal. Lahko zahvali Boga, da se je tako izteklo. Bolje, da je njegovo ime v moji koloni, kakor pa v — matici mrtvih.

★V nedeljo dne 19. oktobra je bila v melbournški stolnici izredna slovesnost: eden mojih prijateljev, ukrajinski kaplan Ivan PRASKO, je bil posvečen v škofa in ustoličen kot prvi avstralski eksarh ukrajinskih katoličanov. To je bilo prvo škofovsko posvečenje po vzhodnem obredu in v staroslovanskem jeziku v Avstraliji. Vsa slovesnost je trajala nič manj kot štiri ure in petnajst minut. Pa naj še kdo potoži, da je polurna nedeljska maša predolga!

Čestitamo vsem Ukrajincem, da so dobili svojega škofa, zlasti pa tistim, ki imajo za svoje zakonske druge Slovence ali Slovenke.

★Krstov beleži moja kronika deset. Zdaj pa poslušajte: devet fantkov in ena punčka. Torej imajo enkrat fantje besedo. V Adelaidi je bil 27. septembra krst MARJANČKA, sina Rudolfa VIRANTA in Alojzije r. Žokelj. Dne 28. septembra istotam trije krsti: FRANC ANTON ROBERT je drugi otrok v družini Franca DEŽMANA in Magdalene, r. Struckl; MAKSMILIJAN ARMANDO je sin

Armanda ZORNADA in Marcela r. Jucna, NADJA MARIJA pa hčerka novodošlega para Milana VRABEC in Natalije r. Luin. Isti dan je dobila prirastek slovenska naselbina v Nangwarry pri Mt. Gembierju: v družini Antona BRUMEN in Matilde r. Urbančič so krstili ROMANA. Viktorijski krsti pa so sledeči: Dne 5. oktobra je bil krst v Ascot Vale in sicer v družini Jožefa VRATARIČA in Juce r. Stanisavljenič. Fantku je po očetu seveda ime. JOŠKO ŠTEFAN je ime prvorojenčku Jožeta VRTAČIČA in Jerice r. Črnčič, ki je bil krščen v Geelongu dne 12. oktobra. Isti dan smo prav tam nesli h krstu IVANA MARJANA, sina Ivana MRHARJA in Antonije r. Magajna. Alojzij KAVAŠ in Marija r. Režonja sta dobila LOJZKA, ki je bil krščen dne 18. oktobra v North Fitzroyu. Isti dan je bil krst tudi v Hawthornu: družina Stanka ŠUMRADA in Kristine r. Sterle je dobila JANEZKA.

Vidite, da kar drži: devet proti ena. Vrabcjeva Nadja se mora kar dobro počutiti med samimi fantki. Moje čestitke njej in ostalim, ter vsem parom srečnih staršev!

★No, naj bodo enkrat poroke čisto na koncu. Pardon! Reči moram: poroka, saj beleži moja kronika od zadnje številke „Misli“ samo eno. Dne 27. septembra je v cerkvi sv. Jožefa v Chelsea Ivan KLOBAS popeljal pred oltar svojo holandsko nevesto Vilhelmino Langereis. Poročne obrede je opravil holandski kaplan Father Maas, ki je našega Ivana v slovenščini vprašal in je on v slovenščini odgovoril „Da!“ Sedeva sva imela prej nekaj vaj, potem pa sem moral v Južno Avstralijo in poroka je padla nanj. Ko bi on odšel na pot, bi se pa jaz potrudil s holandsčino za Vilhelmino. — Mlademu paru moje iskrene čestitke!

Pismo

NARTE VELIKONJA

V.

Tisti hip je nekaj potrkalo na vrata. Žena je vsa rdeča in v zadregi zakrila obraz s predpasnikom in rekla očita je:

„Kakšen si, Urban! — Kaj je danes zlezlo nate, oče?“ Glas se ji je tresel od čudnega ginjenja in neizmerne ponosa. Urban pa se je zravnil, dasiravno sam nekoliko v zadregi, ter zavpil:

„Noter!“

Zdelo se je, da poveljuje celemu polku.

Vstopila je drobna nova hišna in rekla:

„Gospod kličejo!“

Na vsako nadaljno vprašanje se je smejala in govčila nerazumljive besede, majala z glavo, kazala s prsti in z obrazom, da ne razume.

Urban se je slednjič vstopil pred njo, in ko je še parkrat ponovila: „Gospod kličejo,“ je prikimal: „Recite, da pridem. Ali ste razumela? Pridem!“

„Pridem!“ je zahihitala. In ko sta si še enkrat prikimala in je prikimala še žena, je deklica odšla. „Strašno čudno se ji je zdelo. Za njo se je opraviť tudi Urban. Po poti si je mislil sledeče: „Zdaj vem, da sta se gospod in gospa pogovorila. In gospod je bil nevoljen,“ si je dejal. „In zakaj bi ne bil? Vse je obrnila na glavo. Zdaj bo spet po starrem. Kaj zato, če ne razumem gospe; oskrbnik mora razumeti ljudi, z gospo se že pomeniva. Kar čez noč nov gospodar, nov oskrbnik, nova vratarica — gotovo je gospod uvidel, da ne gre. — In že, prav je, da nisem še povedal.“

S takimi mislimi je šel po stopnicah: „Zdaj se odpre vsa pravica in vse bo spet po starem,“ si je dejal, ko je potrkal na vrata. „In po Janezu vprašam ...“

Gospod je sedel v naslonjaču, ves zavrt v šagreno odejo. Zraven je sedela gospa in mešala kavo. Urban je pozdravil, gospod mu je dal roko. „Tako se lepo pričinja vse,“ si je mislil Urban. „Kako se lepo začinja vse.“

„No, Urban, kako je z nogo?“ je vprašal gospod. „Slišal sem, da vas trga. Zelo mi je žal, ka slišim, da vam dela neprilike, zelo. Vašo pomoč pri oskrbništvu bomo težko pogrešali. Škoda, da ste zamenjali!“

„Da, da, gospod grof,“ se je odkašljajal stavec. „Da, veste“ je pojecljal. „Gospe grofice ne razumem in potem ...“ Iskal je besed, da bi razložil, a gospod ga je prekinil.

„Vem, to vem; gospa mi je že povedala, da vam je bilo nerodno. a težko bomo pogrešali vašo pomoč. Vseeno boste morali Martinu kaj pomagati. In noga, seveda noga vam nagaja; dajte se torej voziti. Saj vam ni treba delati, nič delati, pri konjih bo že vse opravil hlapec. Če bi se kam peljali, nas popeljeta, mi je že gospa povedala ...“ je dejal gospod.

Gospa mu je razložila sledeče: Da stanuje zdaj v pritličju, ker Urbana boli noga, a soba ima tudi lep razgled. In zanj pa je boljše, če je v pritličju. In potem: ne razume ga, tudi nerodno je, če se mora pogovarjati preko tolmača, tudi ji ni prijetno, če ji vedno šepa in drsa po sobi, „sicer pa je sam zadovoljen ...“

„In njegov sin mi je rešil življenje!“

„Potemtakem bi mu morala biti še bolj podložna,“ je menila gospa. „Vedno in vsak hip hvaležna. Če bi malo strožje nastopila, bi že s pogledom očital nevhvaležnost. In to bi bilo še hušje.“ Pa je menila, da tako ne prideta mnogo skupaj, in ko bosta prišla, mu bo pokazala, kako ga ceni, „da, kako ga cenim. Ali ne?“

„Toda zdaj je v resnici samo kočijaž.“

„Saj je zadovoljen; manj dela ima, pustila sem mu isto plačo. Sam je tožil, da ga boli noga. Sploh mu je vse olajšano; vozi se lahko, kakor mu drago. In tega mu sploh ne smeva pokazati, da je bil odpuščen. Če pa pošlješ Martina in daš Lipniku oskrbništvu, sem jaz osmešena; niti ukazovati bi mu ne mogla. Zmerom bo mislil, da ga ne morem. Glavno je, da ima manj dela. To mu je pogodi, vsaj rekel ni nič.“

„Kako si to slabo naredila!“

„Če ga ne razumem ...“

„In zaradi tega je vsa stvar ostala pri starem. Zakaj „zelo neumno je, da, celo nerodno, izpremeniti takoj čez noč nove razmere v stare,“ dasi se lahko stare razmere v nove.“

„Zaradi enega oskrbnika bi se skregala ...“ je očita je rekla gospa možu in mu ovila ranjeno nogo. „In čudni ljudje ste bili; najlepšo sobo, z najlepšim razgledom, daste služinčadi ...“

„To je naredil oče v zahvalo. Ti si pa res napravila slabo, takoj vse drugače, vse drugače. Popraviti morava.“

„Za zdaj še ne; bova že. In spodaj tudi ni tako nerodno: prebeliti damo. Saj jim je vseeno; krivica se mu tudi ni zgodila. Zanj je pritličje boljše, komaj drsa z nogo po stopnicah ...“

Chiang Kaishek

Chiang je bil takrat (med vojno) naš velik in plemenit zaveznik. Iz svojega glavnega stana v Chungkingu je poveljeval vojski, ki je zadrževala japonske čete v Kwantungu. Če bi bili Japonci imeli pristo pot, bi bili mogli zapečatiti usodo Avstralije.

Sovjetija se je udeležila vojne z Japonsko tik pred koncem in samo za nekaj dni. Toda bilo je dovolj, da je skoraj vse prejšnje japonsko vojaško zalogo spravila v roke kitajskim komunistom, ki so jo uporabljali zoper Chianga. Ni se mogel več upirati taki sili in se je končno umaknil na Formoso.

Čeprav se od tam verjetno nikoli ne bo vrnil v Peking, še vedno predstavlja močno obrambo zoper prodiranje komunizma v Pacifik. Že samo zato — in četudi smo že „pozabili“, da je kljub vsemu opravil veliko delo na Kitajskem — nam ne kaže drugega kot da ga še zmerom smatramo za svojega prijatelja in zaveznika. — *The Catholic Weekly*.

Še ne nazadujemo

So strahopetneži, ki pravijo, da bo v US vedno težje, ker smo višek že presegle in sedaj gremo v vsem navzdol. V državi Washington gre napredek s koraki orjaka. Vsak tretji prebivalec je doslej prišel za velikimi možnostmi, ki jih nudi dežela. Tam gojijo pšenico, kjer je bila pustinja, in to z manj dežja, kot je bila vajena. Gozdarstvo pridelava na akru 50% več lesa kot ga daje narava brez vpliva človeške prizadevnosti. Tam se gradijo velike elektrarne z orjaškimi koraki na reki Columbia: zadnjih deset let je šlo v elektrarne dnevno po pol

UGOTOVITE IN MNENJA

milijona dolarjev, za bodočih deset let jih pojde dnevno po en milijon dolarjev. Prihajajo na farme novi pionirji. Treba je vtakniti v zemljo 25.000 dolarjev, predno more začeti s koristnimi kulturami.

— *Amerikanski Slovenec*.

Slovenci v Franciji

Dva popoldneva sem mogel prebiti med Slovenci, ki se zbirajo okoli izseljenskega duhovnika, oziroma duhovnikov, Čretnika in Flisa. Ob nedeljah in praznikih imajo popoldne ob peti uri skupno slovensko službo božjo, poprej pa opravijo, kar je treba v „izseljeniški pisarni“, ki jo nosita gg. Čretnik in Flis kar s seboj.

Kakih 250 mladih naših ljudi se zbere v samostanski dvorani. Prav redki so poročeni, zelo redki nad 25 let stari. Večinoma je to mladina, ki je pobegnila iz Slovenije v zadnjih mesecih in preko Italije, Avstrije, ali pa kar naravnost iz Jugoslavije prišla v Francijo. Tu ti mladi ljudje delajo in si služijo kruh, kar morejo dobro in čakajo, kdaj jim bo uslišana prošnja za preselitev preko morja. Letos se je mnogim stanje v službi popravilo, dobili so stalno in bolj plačano delo, tako, da mislijo ostati kar v Parizu, če se jim ne ponudi posebno dobra priložnost. Seveda so pa to še vedno le izjeme med vsemi mnogimi, ki čakajo na kako vizo. Kolikor človek more presojati po dveh razgovorih, so to resnično dobri, pridni ljudje, ki samo zato niso doma mogli napredovati, ker so bili otroci katoliških družin in so čutili neprestano zapostavljanje in šikaniranje. Pridno delajo, ob nedeljah

pa radi pridejo skupaj in zapojo. Slabše mi je povedal Msgr. Grims o mladini, ki je prišla v njegovo področje iz Slovenije v zadnjih letih. Tudi ti so „bežali“, to se pravi, prišli nezakonito preko meje. Tudi ti so iskali nekako zavetje v svobodnem svetu, pa potem, ko so jim dobili delo, zaslužek in stalni dom v Franciji, kjer so popolnoma enakopravni s svojimi francoskimi tovariši v rudnikih, pokazali, da ni kaj dobrega v njih. Kakih 500 jih je prišlo, pa je komaj desetina takih, da jim kaj ostane od plače, ki jo nosijo naravnost v gostilne. Komaj desetina ljubi red in pozna cerkev in molitev, je dajal prelat Grims. „Kar nekam divji in grobi ljudje so to, kakršnih večsah nisimo poznali v Sloveniji, ne v mestih, ne po deželi“.

Dr. Krek v Sv. Sl.

Verski liberalizem

V Chicagi, ZDA, so imeli zborovanje zastopniki organizacije, ki se imenuje: International Association for Liberal Christianity and Religious Freedom. Čudna organizacija! Kaj naj pomeni izraz „Liberalno krščanstvo“? Zastoj skušamo uganiti. Morda nekaj pojasni dejstvo, da so na zborovanju bili med govorniki tudi mohamedanci, budisti in judje. Poročilo o zborovanju je prinesel tednik TIMES, ki poudarja, da je bilo geslo zborovanja: STRPNOST! Dostavlja pa: Ko si poslušal, kaj si govorniki predstavljajo pod imenom „liberalno krščanstvo“, si moral misleč kristjan dobiti vtis, da je „liberalno krščanstvo“ zgolj neko blede posne-

manje tega, kar krščanstvo v resnici je.

Po mnenju lista TIME je najbolje povedal judovski rabin iz Pittsburgha, ki je rekel: Moderni človek nosi v srcu duhovni nemir in lakoto po duhovnih rečeh. Dokaz za to je dejstvo, da je na trgu veliko knjig, ki se bavijo z vero, in take knjige se najbolj prodajajo. Po večini pa te knjige niso take, ki bi dajale modernemu človeku pravi odgovor na hrepenenje njegovega srca. Ljudem je treba skrbti za posmrtnost, za rešitev duše za večnost, s temi vprašanji se pa omenjene knjige ne bavijo. Dajajo samo nasvete, kako je treba živeti, kako doseči časno srečo in kako potovati skozi sedanje življenje. Duhovna lakota današnjih dni je vse preveč tostranska, za tukajšnji svet. Ljudje iščejo pri religiji pomoči za posvetne probleme, duhovne in etične, ki se pojavljajo v njihovem vsakdanjem življenju. Popularne knjige, ki se bavijo z religijo, so polne jasno opaznega liberalizma, čeprav ga nehote prodajajo, ker kaj boljšega ne znajo podati. Te vrste liberalna, nobeni veroizpovedi pripadna duhovnost se ljudem zdi toliko bolj zanimiva, ker take knjige pišejo v glavnem cerkvenjaki... Iz vsega tega spoznamo, da stojijo vse moderne veroizpovedi pred novimi nalogami.

Tako je rekel ta judovski rabin. Morda se iz njegovih besed da razbrati, kaj je „liberalno krščanstvo“. Pozabil je povedati, da katoliški „cerkvenjaki“ ne pišejo knjig, kakoršne je on obsodil. Je pa mož na pravi poti, da pride — z božjo pomočjo — še tudi do tega spoznanja. — *Ur.*

Tako je ostalo vse v novem redu. Gospod je nato poklical Urbana, ker mu je imel povedati „važno reč.“

„Kakor rečeno,“ je nadaljeval gospod. „Če se kam popeljemo! Zdaj še nekaj drugega!“

Gospod je umolknil in si obrisal čelo.

Urban je bil ob gospodovem zaključku ves zlezel vase, ustnice in roke so mu trepetale. „Torej nič!“ In tako je pričakoval, da se stvar zaobrne; zdaj je videl, da se je vse potopilo. „Torej nič, nič. In v pritišču ostanem in konjski hlapec.“ Živo mu je stal pred očmi napihnen obraz in tista težka beseda mu je grizla dušo. V srcu ga je peklo, pekel, kakor bi se bilo usedlo žareče železo.

„Za Janeza bo prišel zaslužni križec,“ je spet povzel gospod in se ozrl v staro obledelo obličje Urbanovo. Ob teh besedah je v njegovih očeh zagorel živ blesk. „Kakšen dober fant je bil pri meni vaš sin,“ spet mu ni šla beseda. „Zmerom je bil ob meni,“ je zaključil po kratkem in mučnem premoru.

Urbanu je šlo vse prepočasi. Hotel je v hipu zvedeti, kaj, kje, kako, hotel je z ustmi razbrati čisto druge besede, ki mu vsaj majo posvetijo v težke dni. „Kje je?“ se je vpraševal, parkrat se premaknil na stolu in nestrpno, nestrpno pričakoval.

„Kje je?“ Skoraj ustrašil se je svojih besed. Zdelo s mu je, da je zavpil, s tako nestrpnostjo je vprašal; v nesnici je skoraj nerazumljivo zagrgal.

„Ostal je; veste, moj dragi Urban, Janez je bil nevarno ranjen...“ „In, gospod, kje je, kje je?“ je ponovil Urban; zdelo se mu je, da mu ta grozna nejasnost razbije čelo. „Kje je zdaj? In ranjen? Kje,“

Rešil je mene, da sem lahko naznanil, kje stoji baterija — priborila sva prehod čez reko...“ je narahlo pripovedoval grof. „In svojo hrabrost... Potolažite se, gospod, potolažite se, moj dragi Urban!“

Urban se je ves tresel od neznosne muke, ki mu je krčila srce. Kakor blisk mu je švignilo skozi možgane, ustnice so se mu krčevito stisnile, hotelo ga je zadušiti. Na sončni poljani je videl svež grob in bel križ na njem in na križu preprost napis: Janez Lipnik. — V hipu se mu je zdelo, da se vsa soba pomika nekam v nedoločeno smer, nato so šla okoli samo okna, potem je plaval sam. „Kaj ne,“ je stisnil s strašno bolečino, ki ga je tiščala v grlo. „Kaj ne, gospod grof,“ Prijel je s tresočo roko za namizni prt in ga stisnil v pesti, poteze na obrazu so pričale o neizmernem boju in trpljenju;... kaj ne, Janez je mrtev, o, Janez je mrtev!“

Starec je nepremično zrl gospodu v obraz. Ustnice je imel stisnjene, lice napeto pozorno, zdelo se je, da so se oči vsesale na ustnice. In pričakoval je strašne besede, ki bo vse uničila, vse zamorila...

Gospod je nemirno prikimal.

„O, ti moj usmiljeni Bog!“ je zahropelo v starcu. Za hip ni vedel sam zase; čudno je zmajal z glavo, čuden sunek je preletel njegove ude, obraz se mu je skoraj smehljaj.

„Sem vedel!“ je naposled pridrušeno dahnil. „Janez, Janez, o!“

In kakor bi se bilo čudo zgodilo: samo par hipov je trajal grozni trenutek, nato se je starec zravnil, zatrl pekočo bridkost in vstal: „Hvala lepa, gospod. Pevejte, kako je padel, Kje je pokopan,“ Samo malo, samo malo so mu ustnice drgetale in glas se mu je tresel.

Gospod ga je prijel za roko in dejal:

„Sedite, če morete poslušati, sedite, moj dragi Urban!“

Starec je sedel; na licu mu je ležal mir, samo desnica, ki je ležala na mizi, je komaj vidno trepetala. Izza oknic je sijal na njegovo staro čelo droben žarek.

Gospod je pripovedoval podrobno in nadaljeval:

... In ko sem zbežal po strugi, me je zadel kroglja v nogo. Zavlekel sem se k prvemu telefonu in uravnal baterijo. Zagrmelo je, zagrmelo je drugič, in telefon je poročal: „Prehod!“ In kmalu je šla kolona k napadu. Po preteku par ur me vpraša general po zdravju in mi čestita, kmalu nato so prinesli Janeza. Hropel je, z zadnjim bleskom v očeh je dahnil: „Ali ste rešeni?“ — „Sem!“ — „In baterijo smo razbili?“ — „Smo.“ — Gospod, pozdrave doma!“

Grofu so se orosile oči, starec je sedel nemo, nepremakljivo in zdelo se je, da hoče vsako besedo ujeti še s pogledom.

„Prijel sem ga za roko. „Kje si ranjen?“ Pokazal je na prsi. Nato mu je roka omahnila, pogladil sem ga po čelu, nekaj je mrmral. Pritisnil sem uho k ustnicam, a bilo e nerazumljivo. Meni se zdi, da je molil. — Ali vam je slabo?“ je sočutno vprašal, ko je videl, da Urbanu vedno bolj blede obraz. Okoli usten mu je igral grozen usmev, ki je pričal, da je boleš ž takoj neizmerna, da mu bo razbila srce in senca.

„Ne!“ je dahnil. „Gospod, hvala lepa za vašo dobroto ob smrti Janezovi!“ je mirno in počasi dejal, mirno in počasi, kakor bi govoril iz groba. „Hvala lepa!“ In starec se je v tistem hipu sklonil na gospodovo desnico, ki je ležala na mizi. Po licu so se mu udrle solze. Gospod je čutil, kako drgetajo ustne na njegovi roki. Skušal jo je odtegniti, a Urban jo je tiščal in vroče poljubljal. „Hvala, gospod! Naj je poljubim, kakor bi sina Janeza, kakor bi sina Janeza...“

In jecljal je napol umljive besede, ves je trepetal od neizmerne muke, ki mu je stiskala srce.

V par hipih je bil zopet miren. Obrisal si je solze, na njegovem bledem, prepadle obrazu je počivala grenka bridkost, smrten, leden mir. Pograbil je klobuk in odšel s še bolj mirnim, možatim korakom skozi sobo, mirno, nemo in počasi, kakor bi prihajal iz groba...

Dalje.)

Sem Kranjčičev

Jurij...

NOVE UGANKE

1. Tovarna

Da prebereš napis, pazi na višino dimnikov!

2. Čarobni kvadrat

A A A A
A A I I
L M N N
P P R V

Iz črk v kvadratu sestavi besede, ki se berejo vodoravno in navpično enako Pomen besed: 1. slovensko drevo, 2. moško krstno ime, 3. posebna oblika vode, 4. azijska država.

3. Brat Ivan Tilen je pazil

Katero znano ime je skrito v gornjem stavku?

FIČAFAJ PRIHAJA NAZAJ

Zelo nerodno je, da dandanašnji slovenski Pravopis ne pozna besede „fičafaj“. Še bolj nerodno je, da ne vem, če jo kdo od bralcev in bralk pozna. Kako naj povem, kaj pomeni? Lok, tetiva, puščica, lokostrelstvo — ali vam je s tem kaj pomagano?

No, to veste, da so na primer Indijanci nekoč streljali samo s „fičafaji“, pa tudi drugi strelci po vsem svetu, preden je nekdo — kdo je že bil? — iznašel smodnik in so se rodile puške.

V naši moderni dobi prihajajo že puške nekam ob veljavo, celo kanoni zaostajajo daleč za modernimi sredstvi v svrhu pobijanja. Kdo bi mislil, da pa ob tem modernem dogajanju „fičafaji“ prihajajo spet v poštev?

V srednjem veku je bilo lokostrelstvo zelo priljubljen šport, pa tudi za lov je bilo treba znati „sukati lok“. Potem so „fičafaje“ poslali med staro šaro.

Dandanes pa ... Na ameriških univerzah se zelo živahno urijo fantje in dekleta v streljanju z lokom. Pravijo, da je to zelo zdrava in koristna vrsta telovadbe. Izdelovanje lokov je postala novodobna industrija in izdelujejo kaj različne loke. Ni vsak lok za vsakega, za dekleta je posebej treba izdelovati drugačne. Bolj močan strelec, bolj močan mora biti lok.

Preizkušeni lokostrelci „podirajo“ tudi zares vsa mogoča živa bitja, od drobnih vrabcev do debelih medvedov.

V državi Michigan v Ameriki so lovske oblasti izdale interesentom v enem letu 61.000 dovolilnic za lov na divjačino — z loki in puščicami — torej s „fičafaji“. Ali bo tudi bedesa spet obveljala?

Pesem Starega Kranjca

(Nadaljevanje.)

Ni ga več moža besede,
ko bi z lučjo ga iskal,
med ljudmi so same zmede,
več ne vejo, kaj je prav.

Delavci le na goljfijsko
delajo in na oko,
kupci majo odrtijo
za tovaršico zvesto.

Kdor gosposki hoče biti,
začne vero zaničevati,
da ga svet začne hvaliti,
namest trapa imenvati.

Ženske naše več ne znajo
tihe, sramežljive biti,
vse z jezikom obravnajo,
zlodja znajo z njim krotiti.

Se po d' viških šapljih vpraša,
preč so prišli že povsod.
Cganost se na mizo znaša
d' vištvo šlo za đuri v kot.

(Konec sledi)

UGANKE REŠENE

1. Posetnica

DR. IVAN MIKULA

2. Šilingi in svetniki

Jurček je imel sprva v žepu 8-9.

Ker mu ni ostalo nič, ko je od podvojene vsote dal 3. svetniku 10-0, je moral imeti ob prihodu k njemu 5-0.

Ker mu je ob odhodu od 2. svetnika ostalo le 5-0, je moral ob prihodu imeti 7-6.

Da mu je moglo ostati 5-0 potem, ko je dal 1. svetniku 10-0, je moral ob prihodu imeti 8-9.

Prav so rešili: Anica Marinček, Matej Jevnikar, Milka Stanič, Ivanka Študent.

Samo o Jurčku: Iva Štemberger in Marija Horvat.

Nagrado dobila Matej Jevnikar in Milka Štanič.

Z VSEH VETROV

POSKUS ODSTRANITI TITA baje še zmerom hodi po glavi Hruščevu. Spet in spet se pojavljajo taki glasovi v svetovnem tisku. Poleg raznih drugih načrtov baje obeta nekaj uspeha zamisel, da bi Albanija zrevolucionirala svojo albansko manjšino, ki šteje v Jugoslaviji do 700.000 duš. Vsi ti ljudje so zoper Titov režim, treba jim je le obljubiti pomoč, pa se bodo uprli, kali? Albanija bi planila svojim na pomoč, takoj za njo ali celo kar z njo Sovjetija, pa bi Titu hitro odklenalo. Če bi šlo res tako gladko, je pa seveda drugo vprašanje.

VEČ POEDINIH DRŽAV naj bi imela Avstralija, ta želja od časa do časa stopi v ospredje v avstralski notranji politiki. Državi NSW in Qld sta baje odločno preveliki, iz njiju naj bi nastali po dve novi državi, tako bi imeli kar štiri več. Res sta obe mnogo večji po svojem ozemlju kot na primer Victoria, toda po prebivalstvu bi bile nove države kaj neznatne. Verjetno bo poteklo še precej časa, preden bo iz te moke kaj več kruha kot zgolj predlogi, ki se od časa do časa pojavljajo.

LAŠKI NACIONALIZEM vlada nad beneškimi Slovenci v vsej svoji strupenosti. Kar je najbolj žalostno in absolutno neodpustljivo, je to, da se neomejeno razrašča tudi na cerkvenem polju. Ko je videmski nadškof napovedal vizitacijo po slovenskih župnijah, je izrecno naročil, da morajo šolski otroci odgovorjati vsa katekizem-

ska vprašanja in peti med mašami v italijančini. Protesti od strani slovenske duhovščine in vernikov niso nič izdali, nadškof zahteva „enotnost“ za vso nadškofijo in to je njegova „zadnja beseda“. Izgovor je tudi ta, da je slovenščina neke vrste „komunistični jezik“ ali nekaj takega. Res žal, da so jugoslovanski partizani zapustili v Beneški Sloveniji tak nesrešen spomin. Seveda bi pa moral naškof, če je res katoliški in ne zgolj laški, poznati ogromen razloček med pravicami naroda in krivicami komunističnih krvolokov.

OKOLI FORMOZE je manj ropota in skrbi kot še pred malo tedni. Komunisti s kitajske celine še obstreljujejo otoke ob obali, ki so pod kontrolo nacionalistov na Formozi, vendar veliko manj in samo vsak drugi dan. Kaj hočejo s tem doseči, je ena najnovejših svetovnih ugan. Ameriški državni tajnik Foster Dulles se je mudil pri Chiang Kaisheku na večdnevni razgovorih in se je vrnil zelo zadovoljen. Kitajskim komunistom je jasno povedal, naj Formozo pustijo pri miru, drugače bo joj! Chianga je pa baje pregovoril, naj mirno sedi na Formozi in neha žugati, da bo s silo udaril na kitajsko celino. Glede otokov ob kitajskem obrežju ni bilo jasne izjave. Nikomur se ne zde kaj prida važni. Dulles je prepričan, da nobena stran ne bo izzvala svetovnega požara ob Formozi. Po njegovem mnenju se je izlet na Formozo izplačal. Po večini je njegovega mnenja tudi ostali svet.

EGIPTOVSKI NASSER se je močno naslonil na Sovjetijo in Hruščeva. Od tam je dobil težke milijone za gradbo dolgo zaželenega jezusa na Nilu pri Asswanu. Ta jez bo reguliral Nilovo vodo in bo silnega pomena za gospodarstvo egiptovske dežele. Bati se je pa da bo Sovjetija zdaj vdiralala v Egipt ne samo z denarjem, ampak tudi diplomacijo in ideologijo. Zapadni svet, ki je nekoč že obljubil denar za nameravani jez, pa se pozneje premislil, si na tihem sprušuje vest. Nasser ni prijeten družabnik, v objemu s Hruščevim utegne postati zelo težak.

VOLITVE, VOLITVE! Niso bile samo v Vatikanu. V novembru jih bo še kar precej. Severna Amerika je prva na vrsti. Niso sicer „predsedniške“, vendar zelo odločilne za obe stranki. Zelo napovedujejo, da bodo slabo potekle za republikance, katerim pripada predsednik Eisenhower. Ta bo sicer v vsakem primeru ostal, nerodno mu pa bo, če bo v senatu in poslanski zbornici prevladala demokratska stranka. Če drugega ne, se bo živo zavedal, da bo čez dve leti moral odstopiti predsedniško mesto — demokratu. Kot poglavar republikance se ob tej zavesti ne bo dobro počutil.

AVSTRALIJA VOLI dne 22. novembra tudi najvišje glave. Sistem volitev je tu drugačen kot v Ameriki. Že to je „drugačno“, da je v Avstraliji udeležba pri volit-

vah strogo obvezna za vse, ki imajo volilno pravico, dočim v Ameriki voliš ali pa ne voliš. In res jih večasih skoraj polovica ne voli. Ne „brigajo se za politiko“. Tu je pa briga postavno predpisana. Prav je tako. V volilni kampanji v Avstraliji je letos zelo vidna „tretja stranka“ — D.L.P. — demokratsko-laburistična. Mnogo se ugiba, koliko bo dosegla sama zase. Dobra namena ji ne odrekuje. Je pa splošen vtis, da bo pač preprečila zmago avstralskim laburistom — A.L.P. — ki jim močno očitajo komunistično pobarvanost, s svojim nastopom bo pa samo podprla liberalce, da bodo obdržali oblast v Canberri. O teh pa sodijo, da so že predolgo na svojih stolčkih, zato bi bila sprememba, naj bi bila že taka ali taka, kar dobrodošla.

KARDINAL STEPINAC torej le ni šel v Rim k papeškimi volitvam. Ker se je že delj časa sušljalo, da Tito želi spet urediti odnose do Vatikana, je bila za to dana kaj lepa priložnost. Štepinčeva pot v Rim bi marsikaj izgledala, če je bilo komu res na tem, da se izgleda. Svetovni tisk sicer ni poročal, češ da Tito ne pusti kardinala v Rim, bolj se je omenjalo, da je Štepinac bolan in zato ni mogel na pot. Če so bili narejeni kaki poskusi ali se je kar samo po sebi razumelo, da hrvaški kardinal ostane doma, ni znano. O poskusih Titove ureditve z Vatikanom bodo pa seveda še nadalje — ugibali ...